CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Franqueo Pagado
Concesión 1605

Semanario Lituano Apolitico
Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
U. T. 45 - Loria - 1018
Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La Voz de los Lituanos en Argentina" - Semanario Lituano de mayor difusión"

Atskiras numeris 10 c.
PRENUMERATA: Argentinoj, visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoj, Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 5.00 argentiniški pezai metams, 3 pezai pusmečiui. Adreso pakeitimas veltui. Raštus ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires

Nr. 419 — BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS SPALIŲ — OCTUBRE 27 DIENĄ 1938 METŲ — METAI (AÑO) X.

PAVOJUS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI! VOKIEČIAI STIPRINASI KLAIPĖDOJ. SULAIKYTA VVS VEIKIM.

NESILIAUJA GANDAI APIE TAI, KAD LIETUVA BUS PADALYTA

Buenos Aires mieste eina virš 50-ties dienraščių. Jau visa savaitė, kaip visuose dienraščiuose stambiomis raidėmis rašomas Lietuvos vardas, sąryšyje su Romos - Berlyno ašies planu pasiglemžt Lietuvą.

Esą lenkai grąžiną Dancigą Vokietijai, o išėjimą jūron gauną per Lietuvą.

Dabartinės Lietuvos sostinės Kauno ir istorinės Lietuvos sostinės Vilniaus vaizdais iliustruojami Argentinos dienraščių puslapiai ir tvirtinama, kad Lietuvą pasiekė Austrijos ir Čekoslovakijos likimas. Esą gruodžio mėnesyje Vokietija su Lenkija dalysis Lietuvos teritoriją.

Iš visos Europos suvažiavę Lietuvos atstovai Kaune nutarė Lietuvos politiką derinti su Varšuvos ir Berlyno politika, atsitolinant nuo Maskvos ir nuo vakarų demokratijos. O tai jau reiškia, kad Lietuvos ateitis pavedama atžagareiviškiems Europos imperialistams.

Kiekvieną Lietuvos sūnų jaudina šios pasibaisėtinos žinios. Greita ateitis parodys, kas bus su tuo kraštu, kuriame gyvena mūsų broliai, seserys ir tėvai.

Išeiviai, budėkime, nes kiekvienas lietuvių tautos narys turi reikšmės mūsų savystoviam išsilaikymui.

NUOŽMŪS HITLERIO AGENTŲ REIKALAVIMAI LIETUVOJE

„La Prensa" 24 - X - 38 patalpino ilgą United telegramą iš Kauno, kurioje, tarp kita. pranešama, kad Klaipėdos krašte operuojanti Hitlerio agentai reikalauja, kad visa Lietuvos policija pasitrauktų iš Klaipėdos krašto, o jos vietą užimtų vokiečiai. Tai reikalavimas, panašus „sudetų" tragedijai.

Vieton lietuvių kalbos, hitlerininkai reikalauja, kad Klaipėdos krašte oficialėse įstaigose būtų vartojama dvi kalbos — lietuvių ir vokiečių.

Lietuva pasitraukianti iš Tautų Sąjungos. Karo stovio įstatymas jau modifikuotas.

LIETUVIS SOVIETŲ RUSIJOS DIDVYRIS

Lietuvis P. Pumputis su tėvais per didįjį karą nuvykęs į Rusiją, dabar yra raudonosios armijos aviacijos generolas ir už savo drąsą ir nuopelnus apdovanotas „SSSR herojaus" titulu, kuris iš viso duotas vos keliolikai asmenų.

P. Pumputis taip pat išrinktas į aukščiausiąją Sovietų Rusijos tarybą.

— **Lietuvos** premjeras kun. Mironas, per monsenjorą Aratą Rygoje veda derybas surišimui Lietuvos tampriais ryšiais su Vatikanu.

— **Lietuvos** žemės ūkio ministeris Juozas Tubelis atsistatydino. Jo portfelį pasiėmė premjeras kunigas Mironas .Tubelis bus banko valdytoju.

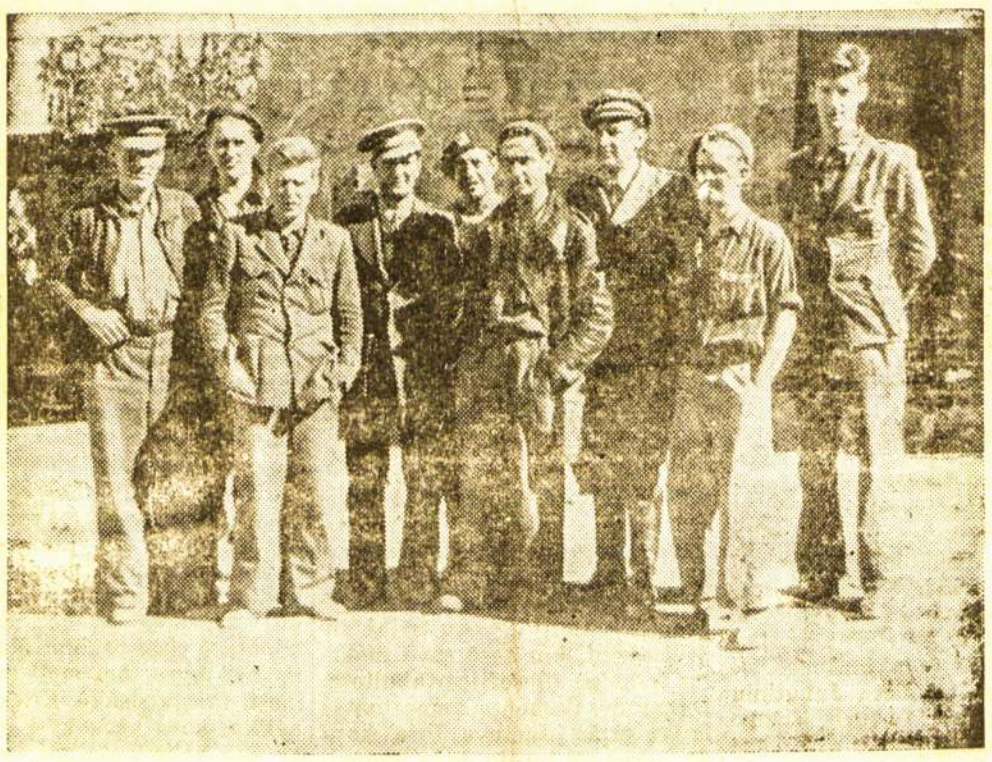

Tarptautinės Brigados karininkų grupė, kovojanti už respublikonišką Ispaniją. Dabar jiems leidžiama vykt užsienin.

GANDAI APIE MASKVOS SUSITARIMA SU BERLYNU

ANGLIJOS PROLETARIATAS EINA TALKON RESPUBLIKONIŠKAI ISPANIJAI

Anglijos profesinių sąjungų (Trade Nnions) kongresas, susirinkęs Blackpool, apsvarstė savo profesinius reikalus ir nutarė paintensyvint aukų rinkimą respublikoniškai Ispanijai, kad palengvint liaudies kovą prieš fašizmą.

Profesinių sąjungų pildomoji taryba posėdžiavo su darbiečių partijos vykdomuoju komitetu ir su tos partijos parlamentarine grupe. Vienbalsiai nutarta siųst pagelbą Ispanijos vyriausybei, o taipgi reikalauti, kad Anglijos valdžia pripažintų Ispanijos respublikos valdžiai teisę viešai pirkti ginklus Anglijoje. Taipgi išreikštas pageidavimas, kad būtų pašalinta kontrolė nuo Ispanijos respublikos ir Prancūzijos sienos.

VALDEZ CORA NUTEISTAS 20 METŲ KALĖJIMAN

Prieš porą metų visą pasaulį sujaudino baisus įvykis Argentinos Parlamente, kada buvęs komisaras Valdez Cora iš pasalų nušovė Santa Fe senatorių Dr. Bordabehere.

Pereitą savaitę pasibaigė byla. Žmogžudis nubaustas dvidešimčia metų kalėjimo. Jis kaltinamas ne vien už žmogžudystę, bet ir už tai, kad prasižengė prieš šalies kultūrą ir tradicijas.

Kaip žinoma, senatorius Bordabehere buvo demokratiškas žmogus ir daugelio įstatymų, ginančių darbininkų reikalus, autorius.

— **Sovietų** kariuomenė — sako A. Press pranešimas iš Harbino — 20 - X - 38 perėjo Amuro upę ir stiprinasi Manchukuo teritorijoje. Manchukuo valdžia del to protestavusi prieš Maskvą.

TARPTAUTINIS FAŠIZMAS NORI IŠBRAUKT LIETUVOS VARDĄ IŠ EUROPOS ŽEMĖLAPIO

Po Austrijos ir Čekoslovakijos sekanti fašistinės Berlyno - Varšuvos ašies auka numatyta Lietuva. Mat Berlynas priešingas, kad Lenkijos rubežiai susieitų su Vengrija Čekoslovakijos teritorijoje, del to Hitleris pasiūlęs lenkams dalį Lietuvos teritorijos, o sau pasiliekąs didesnę Lietuvos teritorijos dalį.

Užgrobimu Lietuvos Vokietija su Lenkija bando įsistiprinti Pabaltijos šalyse.

Nors Berlynas ir Varšuva oficialiai užginčina šiuos telegrafų agentūrų pranešimus, bet viso pa saulio spauda stambiomis raidėmis rašo apie tarptautinio fašizmo planuojamą Lietuvos pasidalinimą.

Berlyno fašistiški dienraščiai kursto visuomenę prieš Lietuvą ir rašo, būk Klaipėdos krašte „lietuviai labai spaudžia vokiečius, kuriuos reikią paliuosuoti". „Priespauda", matomai, vokiečiai vadina valstybės išdavikų amnestavimą.

SOVIETŲ VYRIAUSYBĖ PAKEITUSI SAVO UŽSIENIŲ POLITIKĄ

Anglijos karo ekspertai tvirtina, kad Sovietų vyriausyė yra pakeitusi savo užsienių politiką. Spėjama, kad slaptai yra susitarta Kremliaus su Berlynu įvairiomis pasaulio dalybomis. Vokietija gausianti Lenkijos žemes. Ukrainos kviečius, Rumunijos naftos šaltinius ir išėjimą į Juodąsias jūras. O Sovietų Rusija pasiimsianti Persiją, Afganistaną ir įsistiprins rytuose.

Greita ateitis parodys, ar „gražiuoju" Berlynas su Maskva pasidalins pavyzdžiui Lenkiją, ar kariaus del jos pasidalinimo.

— **Lietuvos** prezidento rinkimai įvyks 14 - XI - 38, kadangi dabartinio prezidento kadencija baigiasi 10 - XII - 38. Rinkimų (septyniems metams su teise perrinkimo) procedūrą atliks 128 balsuotojai.

— **Zeleckovice** rajone, okupuodami Čekoslovakijos teritoriją vokiečiai 20 - X - 38 nušovė 5 čekus.

NEPAISANT FLIRTAVIMO SU VOKIETIJA, PRANCŪZIJA SPARČIAI GINKLUOJASI

Prancūzijos biudžete begalinės sumos yra paskirtos šalies gynimo reikalams. Bet apart jau ankščiau numatytos sąmatos, 12 - X - 38 prezidentas Albert Lebrun pasirašė ministerių kabineto patiektą naują išlaidų sąmatą šailes gynimo reikalams. Taigi, apart biudžete numatytų krašto apsaugos ministerijos išlaidų, da bar dar paskirta extra sumos: Kariuomenės reikalams 1.420.-000.000 frankų ir karo laivyno reikalams 887.500.000 frankų.

Tas reiškinys rodo, kad Prancūzijos karas su Vokietija neišvengiamas, nors Daladier, pritardamas Chamberlainui, „išgelbėjo" Europos taiką, leisdami Berlyno budeliui sudraskyti Čekoslovakiją.

ROMA PRIPAŽĮSTA, KAD ISPANIJOJE ŽUVO 12.147 ITALŲ

Italijos vyriausybė 23 - X - 38 paskelbė oficialiai, kad Ispanijoje, nuo pilietinio karo pradžios, žuvo 12.147 Italijos inžinerijos dalių narių.

Tačiau Roma neskelbia, kiek viso italų ir jos diktatoriaus iš Afrikos Ispanijon nugabentų juodukų ir kitų Italijos kariuomenės daliu kareivių ir karininkų žuvo. Taipgi nesako, kiek tarpusavyje išsišaudė, sukildami Franko eilėse. Kada nors ir tatai paaiškės.

— Rugsėjo 17 d., Kaune, Kęstučio g. 7 nr., savo bute, rastas tragiškai miręs Kauno apyg. teismo teisėjas Mečislovas Bortkevičius.

— **Japonai** tebegrobia Kinijos žemes, plėšdami ir žudydami gyventojus. Užgrobę Kantoną, puola Hankow.

DIPLOMATŲ KONFERENCIJA KAUNE SPRENDŽIA LIETUVOS ATEITIES LIKIMĄ

United telegrafo agentūra praneša iš Kauno, kad į Lietuvą suvažiavo Lietuvos diplomatai iš visų Europos valstybių: Jurgis Baltrušaitis iš Maskvos, Dr. J. Šaulys iš Berlyno, B. K. Balutis iš Londono, Čarneckas iš Romos, Petras Klimas iš Paryžiaus ir kiti. Diplomatų konferencija, kuriai pirmininkavo premjeras Mironas ir kurioje dalyvavo einąs užsienių reikalų ministerio pareigas Stasys Lozoraitis, prasidėjo Kaune 20 - X - 38 ir užsitęsė iki pereito šeštadienio.

Konferencija tapo sušaukta valdžios pasitarimui su savo atstovais Europos valstybėse, Lietuvos ateities politinių gairių nustatymo reikalu, akyvaizdoje dabar vykstančio sumišimo Europoje.

Konferencijoje bandyta ieškot kuoartimesnių ryšių su Latvija ir Estija ir spręsta būdai likviduot neužbaigtus reikalus su Lenkija ir Vokietija.

Manoma, kad Lietuvos diplomatai nutarė visiškai susidraugaut su Lenkija ir Vokietija, kadangi netolimos praeities įvykiai Europoje rodo, jogei mažesnėsėms tautoms, pasitikėjusioms vakarų demokratija ir Rusija, teko skaudžiai apsivilti.

Demokratų dienraštis „Lietuvos Žinios" konferencijos metu rašo, kad susitaikius su lenkais, tenka taikytis ir su kitu kaimynu — Vokietija, kurios ekonominė ir politinė ateitis Lietuvai yra labai svarbi.

Katalikų „XX Amžius" pataria Lietuvai prisidėt prie formuojamos Romos - Berlyno - Varšuvos - Budapešto „ašies".

Taipgi pranešama, kad visiškai likviduojamas Vilniaus Vadavimo Sąjungos veikimas ir nelaukiant rinkimų, patenkinami tūli Klaipėdos vokietininkų reikalavimai.

PRANCŪZIJOS PARLAMENTO RINKIMUOSE LAIMĖJO DALADIER POLITIKA

Pereitą sekmadienį, 23 - X - 38 įvyko Prancūzijos senatorių rinkimai. Didžiumą gavo dabartinio premjero Daladier šalininkai.

Naujame senate Prancūzijos gyventojai turi atstovų: sicialistų 4 (turėjo 3), socialistų respublikonų unijos 4 (turėjo 2), neprikl. soc. turėjo 2, dabar nė vieno. Kairieji respublikonai turėjo 9, dabar 11, o respublikonai vieton 15, gavo 23 senatorius. Nepriklausomieji radikalai turėjo 24, o dabar gavo tik 17, o radikalai ir radikalai sacialistai gavo 38, nors pereitame senate turėjo net 42 senatorius.

— **Vengrai** veržiasi Čekoslovakijon. Okupavę darys „plebiscito" komediją.

—**Vienoje** hitlerininkai daužo žydų namų langus ir plėšia krautuves.

— **Urugvajaus** ex prezidentas Dr. Terra 20 - X - 38 aplankė Musolinį Romoje.

S. L. A. PIKNIKAS ŠĮ SEKMADIENĮ

Villa Diamante Pušyne, Valentin Alsinoje. Pradžia 14 valandą ir tęsis iki sūtemų, 30 - X - 38. Lietuviškas bufetas ir sava muzika. Omnibusas 13 priveža iki vartų. Piknikas bus labai linksmas, tai užtikrina rengėjai, o publika lai pasistengia, kad jis būtų skaitlingas. Visus širdingai kviečia atsilankyti, kad liksmai praleisti laiką, pakvėpuiti tyru oru ir paremti Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Draugiją, kuri pavasariui išaušus pagyvino savo kultūrinį veikimą.

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje.

S. LIET. ARG. IR ADV. R. SKIPITIS

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje ruošia gerbiamojo mūsų svečio DULRo pirmininko advokato R. Skipičio pagerbimo vakarą šeštadienyje, lapkričio 5, 1938. Programoje: sveikinimai, draugiškas pasikalbėjimas, kukli vakarienė ir šokiai. Pradžia 7 v. v. ir tęsis iki 4 v. ryto. Įžangos po $ 1.00 asmeniui, o vien tik į šokius ,t. y. nuo 10 val. vakaro: vyrams $ 0,50, moterims veltui. Įžangas malonėkite įsigyti iš anksto S. L. A. Centro Valdyboje ir visų skyrių valdybose. Vieta: Murgiondo 1080, Val. Alsina.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Buenos Aires, Spalių 27, 1938.

KAROLIS KAUTSKIS

Pereitam „A. L. Balso" numeryje patalpinome trumpą telegramą iš Olandijos sostinės Amsterdamo, kurioje buvo pranešta, kad sulaukęs 84 metų amžiaus 17 - X - 38 pasimirė Karolis Kautskis.

Viso pasaulio dienraščiai, savaitraščiai ir mėnesiniai žurnalai rašo apie žmogų, kuris niekuomet nesutiko sėdėt parlamentuose, bet savo genialės plunksnos pagalba griovė monarchijas ir mažesniųjų tautų pavergėjus.

Karolis Kautskis gimė neturtingoje bohemų teatro artistų šeimoje Pragoje, tuomet buvusio je Austro - Vengrijos Habsburgų dinastijos vergijoje. Baigęs aukštąjį mokslą, kovoja prieš Austro - Vengrijos imperatoriaus valdžią. Persekiojamas pasišalina Vokietijon, iš kur turi nešdintis nuo Bismarko žandarų. Ir taip gyvendamas Londone, Paryžiuje, Ciuriche, Hagoje ir kituose Europos miestuose 34 metus redaguoja socialdemokratų organą „Die Neue Zeit" ir parašo virš 20 labai vertingų socialistinio mokslo veikalų, kurie yra išversti į visų kulturingų tautų kalbas.

Kautskis buvo Bebelio ir Liebknechto draugas, Karolio Markso ir Fridricho Engelso bendradarbis.

Vienu laiku jis buvo „kryžkelyje", bet pagalios pasiliko tyrojo marksizmo šalininku, smerkiančiu visokią diktatūrą.

Vokietijos respublikonų valdžia 1919 metais Kautskiui suteikė užsienio reikalų viceministerio vietą. Vienok jis toje vietoje tik tol buvo, kol iš archyvų iškasė dokumentus, kuriais pasiremdamas paskelbė visam pasauliui faktus, įrodžiusius Vokietijos kaizerio Vilgelmo antrojo ir Austro-Vengrijos Franciškaus Juozapo kaltybę del 1914-18 metų baisaus pasaulio sukrėtimo.

UKRAINOS PROBLEMA

Pasaulyje yra 40.000.000 ukrainiečių, bet aplinkybės taip susidėjo, kad iki šiol ukrainiečiai neatgavo savo nepriklausomybės.

Pietinėj ir Šiaurinėj Amerikoj ukrainiečiai turi stiprias savo kultūros organizacijas. Jų mokyklos, spauda ir savišalpinės bei kultūrinės organizacijos pralenkia skaitlingesnių, nepriklausomu gyvenimu Europoje gyvenančių, tautų.

Tautinės ukrainiečių tradicijos, kostiumai, kalba dabar laisvai leidžiama demonstruoti tik toje Ukrainos daly, kuri sudaro vieną iš 13 Sovietų respublikų. Lenkijoje ukrainiečiai persekiojami labiau, negu caro valdžia pačius lenkus persekiodavo.

Dabar, kada plėšoma Čekoslovakija, kilo ir rutenų problema. Rutenų Čekoslovakijoje yra apie 6 milijonai. Jie gyvena rytinėje Čekoslovakijos daly, tarp Vengrijos ir Lenkijos. Rutenai yra pravoslavai ir savo rašybai jie vartoja tokius pačius ženklus kaip ukrainiečiai arba rusai. Rutenai su ukrainiečiais yra broliai, lygiai, kaip latviai su lietuviais. Tik amžių bėgis ir žalinga kaimynų įtaka įnešė pražūtingus skirtumus.

Viso pasaulio ukrainiečių organizacijos dabar budi. Jos paaktyvino savo veiklą, kad paruošti tautą būt pasirengusia visokiems netikėtumams. Nes dabar galiūnai vieni grobia, kiti tvirtina, treti užtaria. O kada grobikai susimuš, Ukraina skelbs savo tautos nepirkalusomybę. Ji galės tapt nepriklausoma tik tuomet, jeigu jos tautos vadų obalsiai, programa ir darbai remsis demokratiniais pamatais.

Šios mintys tapo iškeltos ir Argentinos ukrainiečiams, mums draugingos tautos išeiviams minint 70-ties metų „Prosvita" sukaktuves Leopoly įkurtos pasaulinės ukrainiečių organizacijos „Prosvita" jubiliejus tapo paminėtas Argentinos „Prosvita" sekmadienį, 16 - X - 38, teatre koncertu ir kalbomis užpereitą „XX de Setiembre", Buenos Aires mieste.

SINKLERIO SUKAKTUVĖS

„Laisvėje" 21 - X - 38 editoriale skaitome:

„Rugsėjo mėn. 20 d. sukako 60 metų amžiaus vienam žymiausiųjų Amerikos novelistų Upton Sinclairiui. Patsai kilęs iš neturtingų šeimos, šis žmogus visą savo gyvenimą yra dirbęs pažangai, darbo žmonėms.

Sinclairis šiandien yra ne tik Amerikos rašytojas, bet ir tarptautinis. Kur jis nežinomas? Kurioj kalboj nerasi jo raštų? Viso, sakoma tūli jo raštai išversti į 50 kalbų.

Lietuvių kalboj taipgi yra išleista jo raštų. „Raistas" išleistas dar prieš 30 metų. Jono Naujoko. „Aliejus", „Karalius Anglis" ir „Kaip Žmonės be Ponų Gyveno?" išleisti ALDLD. „Provokatorius" išleistas ir Lietuvoj. Be abejo, yra ir daugiau jo raštų lietuvių kalboj.

Rašytojas labiausiai pagarsėjo tuomet, kai jis parašė „Raistą". Podraug jis išgarsino ir lietuvius, kadangi vyriausi personažai tame veikale yra lietuviai, Stockjardų darbininkai. Paminėtoji knyga sukrėtė visą pažangiąją Ameriką, nes joje rašytojas iškėlė tuos šiurkštumus, kurie pasireiškė Stockjarduose. Ji atkreipė dėmesį net Jungtinių Valstijų kongreso, kuris išrinko specialę komisiją tirti mėsos pramonėje sanitarumo ir darbo sąlygas. Nereikia nei aiškinti, kad toji knyga padarė labai daug įvedimui mėsos pramonėj reformų.

Visi Sinclairo raštai yra išversti Sovietų Sąjungoj į kelias kalbas: rusų, ukrainiųčių, baltarusių ir kitas. Jis ten yra daugiau žinomas ir labiau įvertinamas, negu savo gimtiniam krašte."

Abi Sinklairio „Provokatoriaus" knygas galima gaut „Argentinos Lietuvių Balso" Redakcijoje.

ŽIAURUS SKAPTUKAS

Pažangusis Vilniaus lietuvių savaitraštis „Vilniaus Žodis", po Lietuvos susitarimo su lenkais, dar labiau persekiojamas. „Vilniaus Žodžio" Nr. 315 iš 9 - 9 - 38 atėjo visiškai be editorialų, nes du trečdalius pirmojo puslapio ir dalį trečiojo puslapio lenkų cenzoriaus skaptukas „išbaltino". 312-to numerio pirmasis puslapis taipgi pusiau baltas. Dalį „Vilniaus Žodžio" numerių okupantų valdžia visiškai konfiskuoja.

Pažangieji Argentinos lietuviai darbininkai, o ypatingai vilniečiai, susipažinkite su „Vlniaus Žodžiu". Metams 2 auksinai. Galima išsirašyti per „Argentinos Lietuvių Balsą" arba tiesioginiai: Wilno, Wilenska 15.

UŽPIRDŽIŲ PAŠTAS

Klaipėdos dienraštis „Vakarai" savo skiltyse labai vaizdžiai piešia įvairių Lietuvos pašto ir pašto agentūrų istoriją, pailiustruojant paveikslais.

„Vakaruose" iš 19 - 8 - 38 skaitome Užpirdžių pašto istoriją. Pašto ir telegrafo agentūra Užpirdžiuose įsteigta užėmus Klaipėdos kraštą prancūzams, lapkričio 15, 1920, nes vokiečių okupacijos laikais Užpirdžiuose pašto nebuvo. Laiškai eidavo per Kalvius.

Dabartiniu laiku Užpirdžių pašto vedėju yra V. Kakšys, o laiškininkai Mikas Mazūras ir Endrius Mickaitis. Tas grynai lietuviško vardo paštas aptarnauja Vingės, Parvalkiškių, Lazdėnų, Sutkaičių, Kucų, Pelenų, Vyčių, Jėgininkų ir Nausėdžių kaimus, viso 793 gyventojus.

Kas dedasi žinąs Lietuvos geografiją, turėtų žinoti, kad Lietuvoje yra ir Užpirdžių miestelis.

Skaitykite knygas iš „Argentinos Lietuvių Balso" knygyno.

LIETUVOJE

PRANCŪZŲ RAŠYTOJAI IR ŽURNALISTAI Į KAUNĄ

Kaune gauta žinių, kad netrukus į Pabaltijo valstybes atvyksta Prancūzijos rašytojų ir žurnalistų ekskursija susipažinti su Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūriniu bei ekonominiu gyvenimu. Ekskursiją Lietuvoje lydės Lietuvos Pasiuntinybės Paryžiuje spaudos šefas p. Gustainis.

IŠ VOKIETIJOS ATBĖGO ARKIVYSKUPAS

Šiomis dienomis iš Vokietijos atbėgo į Lietuvą Vokietijos katalikų arkivyskupas grafas Vracke, kuris ankščiau, nacionalsocialistams persekiojant, slapstėsi vienam Vokietijos mieste, o vėliau Dancige. Atbėgęs į Lietuvą jis gavo apsigyvenimo teisę ir su stojo pas savo pažįstamus Ukmergės apskrity. Neseniai grafą Vracke priėmė akrivyskupas Skvireckas.

AMNESTUOTAS ŽYMUS ESERAS

Po Tauragės pučo iš Lietuvos pabėgo žymus eserų veikėjas dr. Liūdas Serbenta. Pabėgęs jis gyveno Vokietijoj, Austrijoj ir Šveicarijoj, kur tęsė savo mokslus ir baigė filosofijos fakultetą. Dabar dr. Serbenta amnestuotas ir jau grįžo į Lietuvą. Prieš karą dr. Serbenta turėjo daug nuopelnų kaip aušrininkas.

ORO SUSISIEKIMAS KAUNAS — PRAHA

Čekoslovakijos oro susisiekimo bendrovė pasiūlė atidaryti tiesioginį oro susisiekimą Praha — Varšuva — Kaunas — Ryga. Taip pat ši linija būtų sujungta su oro susisiekimu Praha — Paryžius. Tada galima būtų tiesiogei skristi Kaunas Paryžius.

RYTPRŪSIUOS NEBĖRA ŠEŠUPĖS

Vokiečiai jau visai baigia vokietinti Rytprūsius Tilžės ir Įstrutės rajonuose. Net Šešupė neišvengė perkrikštijimo ir nuo šiol Vokietijoj jau vadinama Ostfluss.

— Netrukus Kaune prasidės Lietuvos — Sovietų Rusijos ekonominės derybos. Numatoma žymiai padidinti derybų objektą.

NUŠAUTAS SIUVĖJAS

Skaisgirys. Rugpiūčio mėn. iš 14 į 15 d. naktį, šiame bažnytkaimy buvo nušautas vietos gyventojas — siuvėjas V. Vaitiekūnas. Įvykio priežastis neaiški. Vedamas tardymas. Spėjama, kad bus padaryta iš keršto.

KIRVIU UŽMUŠĖ MOTINĄ

Rugsėjo 9 d. Papilės vl. Žylių km.Antanas Kupstas susikivirčijo su savo namiškiais ir kirvio smūgiais į galvą užmušė savo motiną Elžbietą Kupstienę. Žmogžudys sūnus pasislėpė.

INŽINIERIUS VYTAUTAS RAČKAUSKAS PASKIRTAS VYRIAUSIU GELEŽINKELIŲ DIREKTORIUM

Susisiekimo ministerio tiekimu Resp. Prezidentas pasirašė du aktus: vienu aktu inž. Jurgį Čiurlį nuo vyriausio geležinkelių direktoriaus pareigų, jo paties prašymu atleido ir nuo spalių 1 d. paskyrė vyr. inspektorium; antru aktu inž. Vytautas Račkauskas nuo spalių 1 d. paskirtas vyriausiu geležinkelių direktorium.

VĖL MEILĖS AUKA

Krinčino v., Tetirvinių km. našlys Raineckas prieš kiek laiko vedė antrą žmoną, ramiai su ja gyveno ir augino vaikučius. Bet tas ramumas neilgai tęsėsi. Prie jaunosios žmonelės pradėjo suktis to kaimo „kriaučiukas" Petras Strilčiūnas. Pagaliau ir Raineckienė įsimylėjo į „kriaučiuką" ir radėjo bičiuliautis.

Pragyvenus jiems taip ketveris metus ir nors vyras gal ir nujautė žmonos santykius su „kriaučiuku", bet nieko perdaug nesakydavo. Bet pagaliau „kriaučiukui" nusibodo drebėti del vyro ir nutarė visai pasiimti Raineckienę nuo vyro, bet šioji galutinai mesti vyrą atsisakė. Kitos išeities neliko, kaip atsisakyti mylimos, ar nuo kelio pašalinti vyrą. Nutarė pašalinti vyrą.

Rugpiūčio mėn. žolinės išvakarėse Raineckas parsivedė arklį namo, kad nereiktų važiuojant į atlaidus ieškoti ir prisirišo prie namų. O „kriaučiukas" visą laiką slankiojo, ieškodamas progos Rainecką nužudyti.

Kai šis įėjo į pirkią, jis paleido arklį ir laukė kuomet Raineckas, pamatęs palaidą arklį, išeis jį pririšti ir pasitaikius progai nušauti. Bet patogios progos nebuvo. Tuomet jis atrišo arklį ir nuvedė už daržinės, o pats įėjo į pirtį palikdamas atdaras duris. Raineckas pamatęs, kad arklio vėl nėra, sako žmonai:

— Matyt tas Strilčiūnas man krečia šposus. — Ir abu su žmona išėjo ieškoti arklio. Pamatęs pirties duris atdaras, pamanė, kad arklį įvedė į pirtį, todel ir ėjo vidun. Bet vos spėjo slenkstį peržengti pasigirdo du šūviai ir Raineckas išbėgęs iš pirties už kelių žingsnių sugriuvo. Abu šūviai pataikė į koją. Tuomet „kriaučiukas iššoko iš pirties ir pribėgęs prie gulinčio Rainecko paleido į krūtinę dar tris šūvius. Bet laimei šūviai buvo nemirtini ir Raineckas galėjo pasakyti žudiko pavardę.

„Kriaučiukas", norėdamas užmaskuoti savo nusikaltimą, tuoj išvažiavo į Nemunėlio — Radviliškį, kuris yra už 50 km. Bet policija jį tenai suėmusi patalpino kalėjiman.

Raineckas atvežtas Panevėžio apskr. ligoninėn mirė.

MIRĖ ŠAULIŲ KLUBE BEVAKARIENIAUDAMAS

Rugsėjo 12 d. apie 7 val. vakaro, buvęs Tauragės notaras B. Misevičius, bevakarieniaudamas Šaulių klube su keliais pažįstamais, staiga ėmė skųstis, kad jam pasidarę labai bloga. Buvo šauktasi gydytojo. Tačiau tam dar neatvykus, ligonis mirė.

Velionis buvo žymus visuomenės veikėjas — savivaldybininkas, kooperatininkas. Ilgą laiką ėjo Tauragės miesto tarybos nario pareigas, buvo išrinktas kooperatyvo „Laisvė" valdybon, smulkaus kred. d-jos revizijos komisijon ir t. t.

Rugsėjo 14 d. velionies kūnas buvo palaidotas Pagramančio parap. kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo ir atsisveikinimo žodį tarė Tauragės burmistras, koop „Laisvės" tarnautojai ir šiaip žymus skaičius Tauragės visuomenės. — Velionis mirė turėdamas 47 metus amž. ir paliko liūdinčią žmoną ir vaikučius.

ŽEMĖS UŽGRIUVO KAREIVĮ

Rugsėjo 2 d. vietos įguloj įvyko skaudi nelaimė. Apie 16 v., bekasant žvyrą lankoje rie Šešupės, užėjo stiprus lietus. Dalis prie šito darbo buvusių ūkio kuopos kareivių pabėgo į pastoges ir tik keli liko prie arklių. Kadangi lietus buvo labai smarkus, likę prie arklių kareiviai sulindo į žvyrduobes, kur vienoj išplautas paviršiuj smėlis užgriuvo kareivį Skorupskį. Apie nelaimę sužinota tiktai lietui praėjus, ir atkasto kareivio jau nepavyko atgaivinti.

Kareivis Skorupskis yra kilęs iš Vilkaviškio apskrities, Vištyčio valsč.

PLAKTUKU UŽMUŠĖ ŽMOGŲ

Mišiškės, Birštono valsč. Rugpiūčio mėn. 27 dienos naktį nežinomas piktadaris įsibrovė prolangą į Juozo Stanionio kambarį ir plaktuku smogė miegančiam Stanioniui į galvą. Stanionis, gavęs smūgį šoko iš lovos ir pakėlė triukšmą. Piktadaris išsigandęs spruko pro langą ir pasislėpė miške, palikdamas plaktuką ir uždegamos mašinėlės dangtelį.

Pilietis Stanionis Juozas pasimirė.

Pasikėsintojas dar nesurastas. bet policija veda kvotą ir ieško.

KŪLIAVOS NELAIMĖS

Prasidėjus kūliavai, prasidėjo ir kasmet įprastos kūliavos nelaimės. Rugsėjo 19 d. Rituliškių km. Šiaulėnų vl. kuliamoji mašina pagavo A. Žvikaitę už rūbų ir ją smarkiai sužalojo. Žvikaitė tą pačią dieną mirė.

Kurpių km. Šiaulių vl. kuliama mašina nutraukė darbininkui J. Garniui abi kojas. Nelaimingasis nugabentas ligoninėn.

TAUTIEČIAI!

NEMĖTYKITE SAVO PINIGŲ MOKĖDAMI UŽ RADIO APARATUS AUKŠTAS KAINAS, PAKELTAS BRANGIAIS SKELBIMAIS, NEI NESILEISKITE BŪTI SUVADŽIOTAIS „MAGIŠKAIS" ŽODŽIAIS

Siūlome Jums užeiti į mūsų namus — AVENIDA SAN MARTIN 4650,— kur galėsite pasiklausyti mūsų fabrikacijos aparatų ir nusipirkę džiaugsitįs, kad padabinate savo namų židinį puikiausiu mūsų išdirbimo aparatu, kurį galėsite išmokėti lengvomis mėnesinėmis kvotomis

DĖMESIO!

Aparatų konstrukcijai naudotos medžiagos nevartojame! Pareikalaukite, atvešime aparatą pademonstruot į Jūsų namus. PATAISOME IR ATNAUJINAME. Konstruktuojame specialius aparatus, sulyg klijentų reikalavimo.

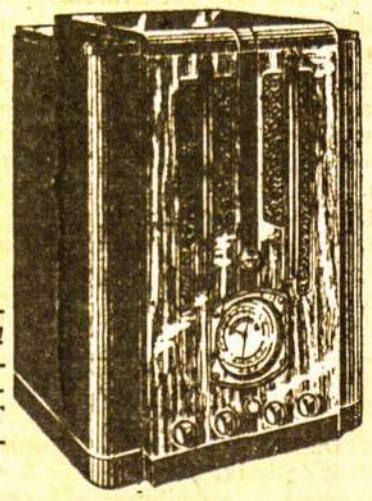

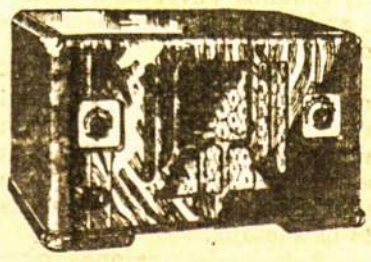

LUIS KROMPALCAS

Av. San Martin 4650 — Buenos Aires

MŪSŲ SPAUDOS ISTORIJA

Sunkiau buvo išleist pirmąjį Balso numerį, negu dabar pada ryt jį dienraščių, — sako mūsų bendradarbis Juozas Bukevičius

(Pirmutinio Balso redaktoriaus kalba, pasakyta šio laikraščio dešimtmetį minint „Jose Verdi" teatre 8 - X - 38).

Gerbiamosios ir gerbiamieji:

Švenčiant šį jubiliejų „A. L. B". vedėjai pavedė man, kaip šio laikraščio inciatoriui, padaryti trumpą dešimt metų veiklos apžvalgą. Aprašyti kiek nuodugniau tik pačius svarbiausius kiekvienų metų įvykius lengvai užsipildytų bent šimtas puslapių, o aprašant dešimties metų darbuotę, tokiu būdu, išeitų apie tūkstanties puslapių istorinis tomas. Tai būtų labai svarbus mūsų kolonijai darbas ir tektų pasidžiaugti jeigu atsirastų žmogus, kuris jo imtųsi. Šiandien gi man yra duotos tik kelios minutės laiko, todėl aš paskaitysiu čia tik kelis ryškesnius bruožus.

Prieš dešimtį suvirš metų iš Lietuvos išeiviai vyko į Pietų Ameriką be jokios orientacijos, jie nežinojo ką čia atvykę ras, kur apsistos, ką dirbs ir ką valgys. Čia atvykę jie taip pat nerasdavo jokių rimtų savo informacinių įstaigų nei organizacijų. Atvirkščiai. Prie emigracijos viešbučio dažniausiai laukdavę visokie apgavikai, jie pripasakodavę ateiviams nebūtų dalykų, žadėdevę gerus darbus, kol išviliodavę iš ateivio paskutinius atsiveztus centus, arba nuvesdavę į tokius darbus, kur vėliau neužmokėdavę. Tuo ateivių padėtis buvo sunkesnė, kad jie nemokėdavo vietos kalbos. Tokią padėtį atrado į čia atvykęs pirmas Lietuvos konsulas Jonas Skinkis.

Vieną vakarą susirinkome konsulate keli „gringos" ir po trumpo privatiško pasitarimo kolonijos reikalu — nutarėme, pirmoj eilėj, steigti lietuvių organizaciją. Paruošti laikinieji įstatai, sušauktas konsulate steigiamasis susirinkimas ir įsteigta Pietų Amerikos Lietuvių Draugija „Lietuva", kurios pirmuose įstatuose buvo pasakyta, kad ta draugija nelies nei politikos nei religijos, o rūpinsis tik kolonijos kultūra ir ekonomija; manau, kad šis principas ir iki šiai dienai tos draugijos yra išlaikytas.

Bet tuoj paaiškėjo, kad ši draugija, nepaneigiant didelės jos svarbos orientaciniam išeivių reikale, be spaudos organo negalėjo savo tikslo tinkamai išvystiti, nebuvo priemonių kaip prasiskverbti į plačiąją visuomenę pilna to žodžio prasme. Vėl susirinkome konsulate pasitarti, tik jau daug sunkesniu klausimu, t. y. laikraščio išleidimo. Laikraštį leisti reiktų -- su tuo visi sutikome. Bet kaip? Laikraščio leidimas surištas su didelėmis ir nuolatinėmis išlaidomis, o mes neturime nė cento. Nėra nei žmonių prityrusių tame darbe. Didesni skeptikai stačiai juokėsi ir mūs projektą vadino kvailių svajonėmis. Bet noras padėti kolonijai buvo didelis, o kur yra didelis noras ir lietuviška ištvermė, ten padaromi ir tokie darbai, kurie pradžioje atrodo negalimi. Prisiminėme Vincą Kudirką. Jis, gelbėdamas Lietuvos liaudį nuo svetimo jungo ir pražūties, rado ir lėšų ir būdą išleisti „Varpą". Tiesa, jis išsižadėjo karjeros, bedirbdamas gavo džiovą ir jaunas persiskyrė su gyvybe, vienok tautiečių širdyse sukūrė lietuvišką ugnį.

Išlaidų klausimą išsprendėme labai savotišku ir originaliu būdu: Gavę Lietuvos konsulo, Jono Skinkio, garantiją, užpirkome išsimokėtinai rotatorių, kuris kainavo apie 1.800 pezų ir rašomąją mašinėlę — apie 300 pezų. Be to, iš anksto susitarėme, kad jeigu laikraštis visai neduotų pajamų, patys mokėti už tas užpirktas mašinas mėnesines kvotas iš savo uždarbio fabrikuose. O kad nereiktų mokėti buto nuomos — šią savotišką spaustuvę, kartu su redakcija ir administracija, įrengėme keturių svarbiausių iniciatorių gyvenamam kambaryje, gatvė Cerrito 1037. Visą redakcijos ir administracijos darbą atlikdavome grįžę iš fabrikų - vakarais ir naktimis. Tokiu būdu pradėjo reguliariai kas savaitė išeiti „Balsas". Jis savotišku būdu spausdinamas ir išvaizdą turėdavo savotišką. Dažnai išeidavo suteptas, delto jį skaitytojai praminė murzinlapiu. Vienok leidėjai to nebojo, nes žinojo, kad nors jo veidas ir murzinas, bet siela skaisti. Ta „kožėlinė spaustuvė" (taip ji buvo pravardžiuojama) gavo ir užsatkymų: joje pradėjo savo dienas didžiaužias ukrainų savaitraštis „Ukrainske Slovo".

Galite, gerbiamieji, lengvai įsivaizdinti koks buvo leidėjų džiaugsmas, kada „Balso" redakciją užplūdo beveik viso pasaulio lietuvių laikraščiai, su labai palankiomis „Balsui" recenzijomis, pripažindami didelę jo reikšmę ne tik Argentinos lietuvių kolonijai, bet ir viso pasaulio lietuviams.

Del trumpumo neminiu nei datų nei vardų. Vieną tik pavardę skaitau reikalingu šį jubiliejų švenčiant paminėti, tai Jono Undzėno, kuris buvo ilgalaikis Draugijos „Lietuva" pirmininkas ir aktyvus pirmojo „Balso" štabo dalyvis, kuris, kaip daugeliui turbūt yra žinoma, jau ilsisi Čakaritos kapinėse. Kas nori daugiau ir smulkesnių žinių — jas gali rasti „Balso" ir „A. L. Balso" komplektuose.

„Balse" nuo pat pradžios gvildenami visi svarbiausieji kolonijos reikalai: organizavimosi svarba, geresnių darbų ieškojimo būdai, buvo spausdinama ispanų kalbos pamokos ir panašiai. Su „Balso" pasirodymu prasidėjo tikrasis mūsų kolonijoj visuomeninis judėjimas. Tenka dar pastebėti, kad anais laikais, kur tik įvykdavęs lietuvių vakarėlis ar piknikas, visur pasireikšdavęs nepaprastas girtuokliavimas ir dažniausiai baigdavęsi policijos įsikišimu. Kas savo akimis nematė to skirtumo, kuris buvo mūsų kolonijoj prieš dešimtį metų, palyginus su darbartimi, tam sunku yra tiksliai įvertinti nuveiktą mūsų spaudos ir organizacijų darbą.

Neminėsiu tų įvykių, kaip „Balsas" vienais protarpiais iškildavo ir kokius kitais protarpiais pergyveno krizius, kaip jis pereidavo į privatiškas rankas ir vėl grįždavo draugijos „Lietuva" žinion; kaip jis perėjo į spaustuvę, kaip buvo pakeista pavadinimas iš „Balso" į Argentinos Lietuvių Balsą". Pereinu tiesiog prie reikšmingesnio laikotarpio, prie naujos mūsų išeivijai eros — prie to laikotarpio, kada pradėjo ateiti iš Lietuvos pašalpos mūsų kolonijos visuomeniniam darbui paremti.

(Pabaiga bus)

Vyrų ir Moterų Rūbų

SIUVĖJAS

VACYS ANDRIUŠKEVIČIUS

Belgrano 2049, 2 aukštas. Bs. Aires.

Siuvu vyrams ir moterims rūbus sulyg naujausių madų. Darbą atlieku sąžiningai, greitai ir nebrangiai. Visi norinti turėti dailius rūbus prašomi persitikrinti.

Įsidėmėkite adresą

Belgrano 2049, 2 aukštas.

SVEIKINIMAI

LAI GYVUOJA LAISVĘ MYLINČIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Pradėjus vienuoliktus gyvavimo metus, siunčiu šį savo kuklų pasveikinimą gerajam savo prieteliui „A. L. Balsui", kuris man sunkiose bėdose pirmas atėjo į pagelbą, nereikalaudamas jokio atlyginimo.

Taigi mes laisvę mylinti lietuviai darbininkai turėtume „A. L. Balsą" platinti ir remti, todėl, kad jis išsilaiko tik savo darbo trūsu, netykodamas jokių subsidijų. Jis mums lietuviams skelbia tiesą ir skleidžia šviesą. „A. L. Balsas" yra kelrodis visiems Pietų Amerikos lietuviams, kuris per dešimtį metų išlaikė savo teisingą ir švarią liniją.

Redaktoriams ir visiems prie Balso dirbantiems linkiu ir toliau tęsti šį kilnų kultūros darbą.

Jonas Pinkevičius

Montevideo, Barrio Casabo.

DARBININKIŠKO „A. L. BALSO" 10 METŲ JUBILIEJUS

„A. L. Balso" 10 metų sukaktuvių proga sveikinu jo leidėją, redaktorių, bendradarbius, korespondentus ir skaitytojus.

Man, kaip senam „A. L. Balso" korespondentui ir bendradarbiui, prisidėjus visą metų eilę prie šio laikraščio tobulėjimo, šiandien tenka pasidžiaugti taip reikšmingo jubiliejaus išvakarėse, o išreikšdamas tą savo pasitenkinimą pasižadu visomis išgalėmis padėti šiam rimtam darbui ir kviečiu visus prie to kilnaus ir sunkaus kultūros darbo prisidėti, kad „A. L. Balsas" augtų ir stiprėtų ir pavirstų dienraščiu. Tad į darbą pažangioji demokratija. Visi ir visos, nes laikraščiui reikalinga mūsų parama.

Lai gyvuoja „A. L. Balsas" ir lai skamba po plačias provincijas visoj Argentinoj ir kur tik randasi mūsų brolių lietuvių. Mes darbo žmonės ir „A. L. Balsas" yra mūsų!

V. Katilius — Palma.

Bs. Aires, 25 - 9 - 38.

Viktoras Katilius (Palma) senas „A. L. Balso" koresponden. Rosario, dabar Bs. Aires.

ŽODIS IŠ MISIJONES MIŠKŲ

Obera, Misiones. — Dabar pas mus eina smarkus tabako sodinimas. Medžių žydėjimas, oro kvepėjimas džiugina kiekvieno Misiones miškų gyventojo sielą.

„A. L. Balsą" gauname labai punktuališkai, taigi dešimtmečio proga linkime daug laimės balsiečiams, kad mūsų balsą visas lietuviškas pasaulis girdėtų!

F. Kamaitis.

ŽODIS IŠ PARAGVAJAUS

Jeigu surinkti visus straipsnius, kurie „Argentinos Lietuvių Balse" tilpo kolonizacijos klausimu, tai susidarytų didokas veikalas. Jie patarnavo nurodymu mūsų išeivijai ir pačiai Lietuvai. jeigu ten kas nors rimtai interesuojasi Lietuvos išeivių gerbuviu. Nagrinėkite kolonizacijos problemą ir toliau, o mes kolonistai visuomet būsime su Jumis.

S. Poloniovas

Encarnación, Paraguay.

Pirkimas knygų ir prenumeravimas laikraščių nesubankrutavo nė vieną Argentinos lietuvį.

GENIOL

ES MEJOR Y ES ARGENTINO

STUDIJUOJĄ ARGENTINOS

LIETUVIAI MENININKAI

BENDRAI SUSITARĘ RENGIA

Koncertinį Popietį Su Šokiais

supažindinimui Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininko Adv. R. SKIPIČIO su mūsų vokalinių, muzikalinių ir plastinių scenos pajėgų pažanga

IR KVIEČIA VISĄ ARGENTINOS LIETUVIŲ KOLONIJĄ ATVYKTI Į

"JOSE VERDI" TEATRĄ, AV. ALM. BROWN 736.

SEKMADIENYJE, LAPKRIČIO 6 D., 1938

Pradžia lygiai 15 val. Įžanga vyrams ir moterims tik po $ 0.50

P R O G R A M A

1. **Anatolia Stodolninkaitė:** "Hombre" F. B. Visillac; "Porque"? Alba Luz; "La Fuente del Amor" F. E. Gutierrez; "Las Violetas" A. G. Marano.
2. **Petras Krapovickas:** "Los Millones de Arlequin" R. Drigo.
3. **Genrikas Černiauskas:** "Jūrininko šokis" ir kt. baleto numeriai.
4. **Uršulė Jeleniauskienė:** "Mano sieloj šiandien šventė" Tallat - Kelpšos; "Kur paliko ta jaunystė" J. Gudavičiaus.
5. **Edvardas Orlovas:** "Visur tyla" J. Gruodžio; "Vasaros naktis" Česlavo Sasnausko.
6. **Genė Palauskaitė:** Nauji klasiško ir charakteringo baleto numeriai.
7. **Augustas Iešmanta:** "Oi greičiau, greičiau" St. Šimkaus, Sugrįžk Denza.
8. **Ignas Andrijauskas:** "Czardasz" Monti "Improviso" Ig. Andrijausko.
9. **Olga Šimaitytė:** "Aš mergytė, kaip rožytė" ir "Vežimėlis sugriuvo".
10. **Antanas Šimaitis:** Linksmos teatrališkos dainelės - kupletai.

Pranas Krapavickas Jr. ir Ignas Andrijauskas — akompanuoja solistams.

.Pasibaigus programai, linksmi. publikos šokiai, "LYRAI". **griežiant.**

PASTABA: Teatro durys atsidaro 14:30 val. Šeimynos ir pavieniai, įvertinkime mūsų menininkų bendrą susitarimą ir visi urmu į "Jose Verdi" sekmadienyje, lapkričio 6. 1938. Del to įžanga padaroma tik $ 0.50 centavų asmeniui ir vaikams visiškai nemokamai, kad juo skaitlingesniu Gerbiamosios Publikos suplaukimu įamžinti šį nepaprastą, bendrą, linksmą, brolišką ir istorišką mūsų menininkų parengimą.

Visus širdingai kviečia: **Meninkų Iškilmių Rengimo Komisija.**

VIENINTĖLIS JURIDINIS BIURAS

vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: **Visus teismų reikalus Argentinos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilinius ir kitus reikalus. Padeda susižeidus darbe.**

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieškome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir įgaliotinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse. **Juridiniai patarimai atsilankius asmeniškai teikiami visiškai veltui, patarimai laiškais suteikiami po to, kuomet klausejas įteikia 5 pezus korespondencijos išlaidoms.**

c. L A V A L L E 1605, entre piso, — Buenos Aires

Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO "ESLAVO"

Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

SKUBUMAS GRAITUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS

PIRMA LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA

VEDAMA DANTŲ GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Darbas garantuotas

P A T A R I M A I V E L T U I

MOKĖJIMAS RATOMIS

Medžiaga pirmos rūšies. Ištraukimai $ 2, Pataisymai $ 5.—,

Pilni tiltai $ 50.— Dantų valymas $ 5.—.

Priėmimo valandos: nuo 16 iki 20 val.

ALMIRANTE BROWN 1015

PER 24 VAL. ADV. R. SKIPITIS KALBĖJO KETURIUOSE SALIONUOSE

Pereitą šeštadienį, 22 - X - 38, apie 19 val. DULRo ir Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkas adv. R. Skipitis kalbėjo **Lietuvos Žydų Draugijos Argentinoje iškilmėse,** minėtos dr-jos patalpose, Cangallo, Bs. Aires.

Iškilmės prasidėjo d-jos pirmininko, buvusio Lietuvos kariuomenės savanorio E. Ioffe kalba. Draugijos moterų sekcijos vardu, taipgi gražia lietuvių kalba, sveikinimą perskaitė p-lė Mary Kotonaitė. Sveikinta garbės svečias Skipitis, iškilmėse dalyvavę Lietuvos ministeris J. Aukštuolis, pirmasis Pasiuntinybės sekretorius B. Blaveščiūnas, Lietuvos vyriausybė ir liaudis.

Adv. Skipičio kalbai žydai sukėlė ovacijas. Pareiškimus apie lietuvių tautos tolerantingumą ir žydų lojalumą Lietuvai lydėjo griausmingi aplodismentai.

Banketo komisiją sudarė ponios Golzberg, Fain, Minus ir d-jos pirmininkas. Viskas paruošta tikrai pavyzdingai. Dalyvavo apie 100 svečių, kurie reiškė dėkingumo Lietuvos Žydų Draugijai, o iškilmėse dalyvavęs rašytojas Dr. Žitnickis ir kiti spaudos žmonės gražiai suminėjo draugijos ir Lietuvos vardą Argentinos spaudoj.

Jaukios nuotaikos įnešė panelė Cyra Šeraitė, užtraukusi solo „Išėjo tėvelis į mišką". Jai pritarė visa publika. Del to pirmasis Pasiuntinybės sekretorius jai padėkojo garbės svečių vardu, pabučiuodamas dainininkę. Aplodismentams nebuvo galo. Paskui sudainavo solo buv. mokytoja panelė Rebeka Simanavičiūtė „Jau slavai sukilo". Sudainuota bendra publikos daina, kurią Lietuvos Žydų Draugijos nariai skambiai sudainavo žydų kalboje Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininko garbei. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Liaudies Teatro vadovybės pakviestas DULRo pirmininkas adv. R. Skipitis su ministeriu J. Aukštuoliu ir pirmuoju sekretorium B. Blaveščiūnu atvyko į „Jose Verdi" tos pačios dienos vakare, kur liaudiečiai vaidino „Kovą už Idėjas".

Vaidinimas užsitęsė iki pradžios antros valandos ryto, Adomoniui, Mackui, Bruožiui, Gudui, Žygui, Plepiui, Lisauskui ir kitiems pildant savo roles ir L. T. chorui, J. Želionio vedamam, dainuojant.

L. T. atstovui Usoniui paprašius adv. Skipitį pakalbėti, garbės svečias, tūkstantinės publikos aplodismentais sutiktas, užėmė vietą tribūnoje. Perdavęs Lietuvos žmonių linkjimus Argentinos lietuviams, adv. Skipitis pabrėžė tautiškumo stiprinimo reikalą išeivijoje. Kada oratorius pareiškė, kad lietuvaitės tekėtų tik už lietuvių ir lietuviai vyrai kad visuomet stengtųsi vest lietuvaites, kiekvieną kalbėtojo frazę lydėjo publikos aplodismentai.

Sekmadienyje, 23 - X 38, 15 v. **Bendras Berisso Lietuvių Organizacijų Komitetas** per savo pirminką Siperką atidarė iškilmes Berisso ukrainiečių salione, perpildytame Berisso lietuvių publikos. Paminėtina, kad parengimas buvo su platesne programa: Mindaugiečių choras, Rymavičiaus vadovaujamas, sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus ir keletą Lietuvos liaudies dainelių. Šiemet atvykęs iš Lietuvos Jonas Kalibatas išpildė monologą „Dolpelis ministerijoj tarnauja", gražiai padeklamavo A. Smetonos vardo mokyklos mokytojo P. Čiučelio išmokyti mokiniai ir mokinės: Siperka, Siperkytė, Ražanskas, Stundžiukas, Jančytė, Bakanaitė, Mekšriūnas.

Berisso lietuvių organizacijų atstovams užėmus vietas tribūnoje, tapo pakviestas kalbėti garbės svečias R. Skipitis. Kreipdamasis į prieškarinius Lietuvos išeivius, (kurių daugiausia gyvena Berisse) kalbėtojas pareiškė džiaugsmo, kad Berisso kolonijoje taip gražiai tarpsta lietuviški šeimų židiniai, kad dauguma lietuvių gyvena savose pastogėse ir kad Argentinoje gimusi jaunoji lietuvių karta mokslinasi ir neužmiršta savo tėvų kalbos. Pirmuosius Lietuvos išeivius pavadino pionieriais, gabesniais žmonėmis, ieškojusiais šviesesnių horizontų. Paskui padarė visą eilę palyginimų tarp 120 metų caro bato mindžiotos Lietuvos ir tos Lietuvos, kurią išlaisvinusi Lietuvos liaudis apvainikavo mokslo ir visokeriopos pažangos laurais. Pakartotinai kvietė berisiečius apsilankyti Lietuvoje. Prieškariniai, čiagimiai ir naujieji Lietuvos išeiviai įvertino taip gražiai teoretiniai skambančią lietuvių išeivijos cementavimo ideją, ką patvirtino griausmingais aplodismentais. O prakalboms pasibaigus tarpusavy komentavo:

— Bueno, jeigu išeivių širdys jau tapo pažintos, jeigu daugiau nebus tyčiojamasi iš pasišventusių darbuotojų, jeigu jau bus panaikintos sūnų ir posūnių kategorijos, tat nuo adv. Skipičio atsilankymo Pietų Amerikos lietuvių kolonijose galės tikrai aiškiai spindėti naujojo ryto aušrinė. Bet tik tuomet, jeigu iki paskutinių laikų šelpto elemento kolonijai ir pavieniams padarytos skriaudos bus kronologiškai pasmerktos.

Istoriškas susibūrimas įvyko **Berisso lietuvių vargdieniečių salione** 23 - X - 38 vakare. Organizacijų komitetas kolonijos veikėjams karštai pritariant suruošė tokį banketą, kokio ta seniausioji Argentinos lietuvių kolonija dar niekuomet nebuvo mačiusi. Prie gražiai papuoštų, valgiais ir gėrimais apkrautų stalų, susėdo pustrečio šimto kviestųjų svečių. Kas netilpo „Vargdienio" salione, tiems tapo paruošti stalai kieme. Nuotaika tikrai broliška. Po Dulksnio žodžio, Žebrauskas perskaito „Vargdienio" veiklos apžvalgą ir raporto originalą įteikia garbės svečiui adv. R. Skipičiui. Apie mokyklą taria žodį mokytojas P. Čiučelis, o panelė Žiedelytė ekspresingai ir skambiai perskaito „Vargdienio" veiklos balansą ispaniškai: 24 veikimo metai, 32.000 pezų išmokėta pašalpų savo nariams ir pomirtinių — narių giminėms. Savas namas su žeme įvertinti $ 14.000. O pašalpų iš Lietuvos „Vargd." negavo. Vietinės valdžios atstovas kalba iškilmėse dalyvaujančių argentiniečių vardu, dėkodamas vargdieniečiams visai Berisso lietuvių kolonijai, sveikindamas garbės svečią adv. Skipitį ir abejuose berisiečių parengimuose dalyvavusius ministerį J . Aukštuolį ir pirmąjį sekretorių B. Blaveščiūną.

Ketvirtoji tos pačios paros bėgyje adv. R. Skipičio pasakyta prakalba čia buvo pritaikyta vakaro nuotaikai. Aplodismentai, tostai, berisiečių ir iš Buenos Aires atvykusių svečių bendra Lietuvos liaudies daina ir savitarpės tolerancijos obalsiai apvainikavo brolišką berisiečių parengimą, kulturingai paskatinusį koloniją solidaruman ir progresan.

S. K.

Vl. Šaulys.

Pirmas Sniegas

(Iš rinkinio „Barikados")

(Specialiai „A. L. Balsui")

Šaltas rytas, saulė teka...
Siena lipa voras,
Gal jau buvo savo auką
Kur kampe pakoręs...

Į vielų spygliuotų langą
Pučia laisvas vėjas,
Aš mąstau ir ilgai žiūriu,
Kiek arčiau priėjęs.

Ant arimų lauko snaigės
Skraido sidabrinės,
Krinta, puošia liūdną žemę
Iš pilkos mėlynės.

Stovi topoliai prie kelio
Kažko nusiminę,
Gal dėl to, kad jųjų lapai
Maudosi purvyne?..

Laksto varnos, garsiai kranksi,
Skundžiasi, maištauja,
Kad neturi ko palesti,
Alksta ir badauja...

Ir žmonių toks pat likimas
Apsižergęs joja,
Dar skaudesnis ir baisesnis
Vargas žmogų tvoja.

Tegu švaistosi, kaip kardas,
Skurdas, vargas, badas,
Mes išmūrysim prieš juos dar
Kovos barikadas.

Kova bus tvirta, ryžtinga,
Ji bus žūtbūtinė,
Kai kolonos milijonų
Sustos į grandinę.

Varniai, Lietuva.

PULK. LAWRENCE VĖLĖ VAIDINANTIS ANT MOTOCIKLO

Prieš trejetą metų su motociklu prie pat sovo namuko Moretone užsimušė garsusis britų pulkininkas Lawrence, nevainikuotasis Arabijos karalius ir britų slaptosios tarnybos didvyris. Jo draugai pradžioje netikėjo jį užsimušus, nes jau ne kartą seniau buvo paleisti gandai apie jo mirtį, o paskui pasirodydavo, kad jis vis tebegyvas. Deja, šį kartą pulk. Lawrence užsimušė tikrai. Tačiau, užsienio spaudos žiniomis, pradėjusi Moretono apylinkėse vaidintis jo vėlė. Naktimis ten lekiąs kaip kulka paslaptingas motociklas, ant kurio sėdi pulk. Lawrenco šmėkla. Spiritistai tikina, kad tikrai vaidinantis pulk. Lawrenco vėlė, kuri po mirties neradusi sau ramybės.

15 METŲ AMŽIAUS NAŠLYS

Yra kraštų, kur iš besituokiančių nereikalaujama dokumentų bet pasitenkinama priesaika patvirtinus jų pačių pareikštais duomenimis. Tačiau, kai vėliau suseka kurį susituokusį pamelavus, tai už tai labai skaudžiai baudžiama. Neseniai Sidnėjuje, Australijoje, tuo būdu pasisakydamas esąs vyresnis susituokė 15 metu amžiaus teturėdamas kažkuris Arturas Godwinas Gloveris su 18 metų amžiaus mergina. Tuoj po sutuoktuvių policija susekė jį melavus ir pasodino į kalėjimą. Sėdint jaunavedžiui kalėjime, per automobilio katastrofą žuvo jo žmona. Tuo būdu 15 metu amžiaus vyrukas tapo jau našliu. Šiomis dienomis jis bus teisiamas. Tikimasi, kad jaunajam našliui, kaip ištiktam tokios skaudžios nelaimės, teismas bent sušvelnins bausmę.

ŠVARIAUSIOS NAKVYNĖS

visame Buenos Aires mieste yra „Argentinos Lietuvių Balso" namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant tarnybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balso" namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinos miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balso" namuose:

U. T. 45 - Loria - 1018

Independencia 2706, Bs. Aires

SUNKIAIS KOVOS KELIAIS SUSIKŪRĖ MILŽINIŠKA DARBININKŲ PARTIJA

PROFESINĖS DARBININKŲ SĄJUNGOS IR JŲ VEIKLA

Buvo laikai, kai ir Anglija buvo ramus žemės ūkio ir vilnų augintojų kraštas. Tose vietose, kur dabar staugia gigantiški juodi fabrikai su tūkstančiais darbininkų, dar prieš 70 - 120 metų lingavo dirvose javai ar ganėsi didžiuliai būriai avių. Per praėjusį šimtmetį Anglija pagrindiniai pakeitė savo „veidą" iš agrikultūrinės šalies ji pasidarė didžiosios pramonės šalimi. Visą tą laikotarpį anglai yra pavadinę net specialiu vardu:

Industrinė revoliucija (Industrial revolution).

Šią revoliuciją sukėlė du faktoriai: naujieji technikos laimėjimai ir milžininškos britų imperijos įsteigimas. Garvežių, garlaivių, audžiamųjų, verpiamųjų ir kitokių moderniškų mašinų išradimas, elektros „pakinkymas" ir nepaprastai didelės rinkos britų gaminiams visuose pasaulio kampuose esančiose kolonijose ir buvo tos mielės, kurios tokiu nepaprastu tempu ugdė pramonę ir keitė viso krašto pobūdį.

Nepaprastai smarkiai plečiantis pramonei, jai reikėjo šimtų tūkstančiu darbininkų. Prasidėjo didžiulis gyventoju bėgimas iš kaimų į miestus. Tuo būdu per trumpą laiką labai išaugo ir išsiplėtė miestai.

Maždaug tuo pačiu laiku plačiai išsikerojęs Anglijoj judėjimas už vergijos pasauly panaikinimą susilaukė laimėjimo. Vergija buvo panaikinta visose britų kolonijose. Tačiau

didžiuliai pačiu anglų sluoksniai pateko į kapitalo vergiją.

Kapitalas nežiūri: ar tu baltas, ar juodas — jis čiulpia ir spaudžia tave kaip citriną. Tikrai, darbininkų darbo ir gyvenimo sąlygos tuomet beveik nesiskyrė nuo vergijos. Per dieną darbininkai fabrikuose, kur nebuvo žiūrima jokių sveikatos apsaugos priemoniu, turėdavo dirbti po 12 — 18 val. Už darbo valandą jie gaudavo po 4 pensus. Tuo būdu darbininkas per savaitę uždirbdavo apie 24 - 26 šilingus. Nebuvo jokio draudimo, jokių kompensacijų nelaimei atsitikus.. Tekstilės įmonėse dirbdavo mažamečiai vaikai, net angliu kasyklose dirbdavo moterys. Vaizdžiai tuometines darbo sąlygas kai kuriuose savo veikaluose atvaizdavo garsusis anglų rašytojas Čarlzas Dikensas.

Parlamentą tuomet sudarė vien tik turtingųjų atstovai, nebuvo kam darbininkų reikalų ginti. Darbininkų organizacijos buvo uždraustos, o už organizavimąsi grėsė nemažos bausmės.

Tačiau įvairių pramonės šakų darbininkai organizavosi slaptai, nelegaliai. Steigė savo klubus, draugijas.

Tai buvo pradžia darbininkų didžiulių ir galingų anglų profesinių sąjungų, kurios angliškai vadinamos Trade Unions, o pats darbininkų organizavimasis — trade unionism.

Netrukus kapitalistai pajuto organizuotų darbininkų jėgą: visame krašte prasidėjo streikai, streikeliai ir kitoki konfliktai. Darbininkai norėjo gauti teisę laisvai organizuotis, sumažinti darbo valandas, pakelti atlyginimą ir t. t. Tas darbininkų organizacijų veikimas buvo toks stiprus, kad vyriausybė 1824 m. buvo priversta leisti darbininkams organizuotis.

Po to laimėjimo darbininkų judėjimas dar labiau išsiplėtė. Jie pasijuto esą klase ir tik kovos priemonėmis galį sutramdyti kapitalistų apetitus. Profesinių s-gų atsirado visame krašte. 1834 m. žymus darbininkų judėjimo lyderis Robertas Ovenas pradėjo bandyti visas tas profesines sąjungas sujungti į vieną didelį kolektyvą — sudaryti vieną didžiulę darbininkų sąjungą. Jam sekėsi ir

tokia sąjunga netrukus buvo įkurta.

Visa eile streikų ir kova darbininkai pasiekė to, kad 1847 m parlamento įstatymu buvo nustatyta 10 val. darbo diena. 1834 m. 50.000 darbininkų nužygiavo į Downing Street (prie ministerių kabineto) pareikšti savo protestą prieš neteisėtą 7, taip vadinamų, Tolpudlės iš Dorseto vyrų nuteisimą išsiųsti 7 metams į nusikaltėlių koloniją. Tai buvo

pirma tokia didžiulė darbininkų demonstracija Anglijoj.

Tie vyrai vėliau po 3 metų buvo paleisti, o jų vardai pasidarė tredjunionizmo simboliais. Ir dabar kiekvienam profesinių s-gų centre jie didelėmis raidėmis išrašyti ant sienos.

Prieš 75 m., 1863 m., Mančestery įvyko pirmas profesinių s-gų kongresas, kuriame buvo atstovaujama 118.000 narių.

1871 m. parlamentas legalizavo profesinių sąjungų fondus. Tai buvo didelis darbininkų laimėjimas, nes turėdami fondus, į kuriuos visi nariai mokėjo mokesčius, jie galėjo dar labiau plėsti veikimą ir sušelpti savo narius.

1889 m. Londono uoste įvyko pirmas didžiulis streikas. 2500 Vakarų Indijos dokų darbininkų nustojo dirbti reikalaudami pakelti atlyginimą iki 6 pensų už valandą. Prie jų prisidėjo ir kitų dokų darbininkai ir darbai didžiuliame Londono uoste visai sustojo. Visuomenės opinija buvo streikininkų pusėj. Tas streikas užsitęsė kelias dienas. Streikuojantieji gavo nemaža materialės paramos iš kitų kraštų darbininkų. Londonui grėsė pritrūkti maisto. Pagaliau

darbininkai streiką laimėjo ir atlyginimas buvo pakeltas iki 6 pensų.

Tai buvo įspūdingas savo reikalų gynimas, kuris visoj Anglijoj padarė nepaprastą įspūdį. Po to pradėjo organizuotis ir tie darbininkai, kurie nebuvo susiorganizavę į prof. s-gas.

(Pabaiga sekančiam numery)

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA

APTARNAUJAMA GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moksliniai elektrolisis, uertroskopija. **Sifilis** (606 - 914) impotencija. Gydoma pigiai. **Oda:** Ache egzema, ulceris. **Kvėpavimas:** Džiova, asma, kroniškas bronkitis. **Širdies ligos. Viduriai, virškinimas:** Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. **Ginekologija: Neštumo diagnozas** nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. **Hemoroides: Išgydoma** be operacijos ir be palikimo darbo. **Gerklė nosis ausys:** Tonsilų polipų operavimas, etc. **Laboratorija** analizavimui kraujo, šlapumo, **Supranta lietuviškai.**
X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA
INFRARAUDONI. **PATARIMAI $ 3.—**

Priėmimas: nuo 10 - 12 ir 15 - 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015

M. Šarūnas.

AR KOLUMBAS PIRMAS ATRADO AMERIKĄ?

Šiaurės Amerikos Kongrese 1929 kilo gan keisti ginčai, kuomet North Dacota štato atstovas Bertner pasiūlė paskirti 50.000 dolerių pastatyti paminklui pirmam Amerikos atradėjui... Leivui Friksonui.

Minėto štato gyventojų dauguma yra skandinavų kilmės ir todėl norėjo, kad būtų pastatytas paminklas vikingui Leivui Friksonui, kuris apie 100 metus pirmas atvyko į Ameriką. Bet atstovai iš tų štatų, kur dauguma italų tautybės — pasipriešino šiam projektui gindami savo tautietį Kolumbą, kurį jie pripažįsta pirmu Amerikos atradėju. Bet tuo Amerikos atradėjų kandidatų skaičius nepasibaigė, nes airių kilmės atstovai pareiškė, jog pirmas Amerikos atradėjas buvo ne kažkoks vikingas Eriksonas, bet airis, nes airiai, sulig kai kurių istorikų tvirtinimų, Ameriką surado tūkstančiu metų ankščiau už Kolumbą, būtent šeštame šimtmetyje jie jau žinoję Ameriką.

Atsiradus tokiam nuomonių skirtumui, ginčai paaštrėjo, kai kurie atstovai gindami savo kandidatą pradėjo visai negražiai kalbėti apie priešo kandidatus ir nežinia kuo šis istorinis ginčas būtų baigęsis, jei nuilsę atstovai, pagalvoję, jog 50.000 dolerių tokių ilgų ginčų neverti, būtų, nepaskyrę tuos pinigus tam vikingui pastatyti paminklą.

Šiandien ne retenybė Šiaurės Amerikoje užtikti miesto aikštėje, ypač kur daug gyvena skandinavų emigrantų, paminklo pirman Amerikos atradėjui Leivai Eriksonui.

Bet jeigo toki ginčai gali kilti ir dargi paminklai statomi kitiems Amerikos atradėjams, turi būti kiek nors tiesos tuose tvirtinimuose?

Aišku. Istorikai nei nemano už ginčyti, kad prieš Kolumbą niekas iš europiečių nebuvo Ameriką suradę; priešingai, istorikai turi žinių, jog Amerika buvo daugelį kartų surasta, bet visuomet pamiršta, nes to laiko Europai ji buvo nereikalinga, susisiekimo priemonės buvo menkos ir tampraus ryšio tarp šių dviejų kontinentų negalėjo būti, nes visi ankstybesnieji Amerikos atradimai buvo paprasti nuklydimai nuo įprastų jūros kelių. Antra, Amerika tuo laiku negalėjo įdomauti Europos, kuomet ji turėjo viso ko pakankamai čia pat arba netolimuose Rytuose.

Įvairių tautų, ypač skandinavų, pavadinimuose ir legendose yra užsilikę nemaža žinių apie tolimą kraštą, kuris galėjo būti Amerikos kontinentu arba artimos jam salos. Žinoma taip pat, jog japonų bei kiniečių laivai, Ramiojo vandenyno srovių nešami, V-tame šimtmetyje pasiekė Š. Amerikos vakarų krantus.

Daugiausia žinių apie pirmus Amerikos pakrančių pasiekimus, randame normandų bei vikingų padavimuose, kurie, kiek galima spėti, pasiekė Ameriką VIII, IX ir X-tame šimtmetyje, atrasdami Grenlandiją ir Islandiją.

Tiesa, mokslo pasaulyje kilo ir tebepasiliko priešingų nuomonių šiuo klausimu, bet visgi dauguma istorikų linkę pripažinti vikingui Erikui Raudonajam ir Leivui Eriksonui garbę pirmiems atradusiems Ameriką. Didžiausi ginčai kyla tik del vietos, kurią pasiekė šie jūreiviai Amerikos kontinentuose.

Amerikos kontinentas šiuose padavimuose vadinamas Vinland ir pirmas žinias apie šį kraštą randame Hamburgo bažnyčios istorijoje. Šioje istorijoje vokietis Adam von Bremen (Adomas iš Bremeno) pasakoja, jog apie 1070 m. būdamas Danijos karališkame dvare, girdėjęs iš paties karaliaus Svein Estridsono apie šios naujos žemės Vinland atradimą.

Penkiasedešimt metų vėliau, pirmas Islandijos istorikas Ari, parašė pirmą trumpą Islandijos istoriją, mini, jog islandiečiai gyveną Grenlandijoje žiną kraštą vardu Vinland, kuriame gyvena žmonės vadinami skraelinges. Ari sakosi tai girdėjęs iš Thorkel Gellisson, kuris buvęs Grenlandijoje ir pats šiuos pasakojimus girdėjęs.

Trečias šaltinis yra Islandijos metraščiai, kuriuose randame, jog 1121 m. „vyskupas Eirik aplankė Vinland".

Vyskupas Eirik buvo gimęs Islandijoje, tokiu būdu kitų istorikų tvirtinimas, jog Vinland yra tas pats kas Grenlandija atpuola visiškai. Iš šios metraščio žinios lengva suprasti, jog vadinamame Vinland krašte turėjo būti gyventojų, nes priešingame atvejuje nebūtų vyskupas leidęsis į tokią tolimą kelionę.

Be to, reikia pažymėti, jog Vinland minimas tik nuo XII-to šimtmečio iki XIV-to šimtmečio padavimuose gi nei ankščiau, nei vėliau šis kraštas neminimas ir iš to aišku, jog vikingai šį naują kraštą — Ameriką, atrado maždaug apie XII-to šimtmečio vidurį ir pamirše galutinai apie jį keturiolikto šimtmečio pabaigoje.

Apie pirmą kelionę Amerikon yra užsilikęs šis pasakojimas.

Erikas Raudonasis, gyvenęs Islandijoje, apie 985 m. persikėlė su šeima gyventi Grenlandijon, iš kur jo sūnus Leiva, nuvyko į Norvegiją ir karaliaus įsakymu (Olafo Trygvasono) turėjo vykti Grenlandijon skelbti krikiščionybe. Vykdamas namon (Grenlandijon) paklydo, audros ir srovių buvo ilgai blaškomas, pagaliau pasiekė nežinomą kraštą, kur užtiko vynuogių bei javų. Vėliau iš šio nežinomo krašto plaukdamas nuolatos į šiaurės rytus — pasiekė pagaliau Grenlandiją. Tokiu būdu išeina, jog Leiva atrado Amerika 500 metų ankščiau negu Kolumbas.

Antras keliavęs į naująjį surastą kraštą buvo to paties Leivos brolis Thorstein, bet jam nepasisekė pasiekti tiksla, nes audros ištiktas ilgai blaškės jūroje ir pagaliau sugrįžo namon.

1002 m. į Grenlandiją atvyko islandiečiai Thortinn Karlsefni, Bjarni ir Thorhall. Sužinoję apie naująjį kraštą, nutarė leistis per jūrą su visa manta ir ten apsigyventi jei bus geros sąlygos. 1003 m. ekspedicija, susidedanti iš 160 žmonių, tarp jų moterų ir vaikų, pasileido į Žadėtąją žemę. Pasiekę naująjį kraštą leidosi jo pakrante į pietus. Kadangi krantas buvo pilnas plokščių akmenų, buvo pavadintas Helluland (Plokščiakalnio kraštu). Krante matė keletą šiaurės lapių. Toliau plaukdami užtiko labai miškingą kraštą ir pavadino jį Markland. Tolumoje matėsi sala ant kurios buvo šiaurės lokys ir todėl tą salą pavadino Lokio sala. Tolimesnė pakrantė buvo labai išraižyta, pilna įlankų ir į vieną tokią įlanką įplaukę ir radę patogią ganiavai medžioklei bei žuklavimui vietą, nutarė apsigyventi ir praleisti žiemą.

Bet tuo metu tarp ekspedicijos dalyvių prasidėjo nesantaika ir Thorhall palikęs saviškius parvyko namon, gi likusieji, po žiemos, leidosi pakrantėmis plaukdami toliau vadovaujant Thorfinnui Karlsefui ir suradę vietą, kur buvo javo, vynuogių ir t.t. nutarė galutinai apsigyventi, nes tikėjo, jog čia ir bus gerasis Vinland kraštas apie kurį girdėjo Grenlandijoje.

Vieną dieną jie savo įlankoje, kurios krante buvo apsigyvenę, pamatė keletą kailio luotų ,kuriuose buvo žmonės, gan piktos išvaizdos, stambių plauku, didelių akių ir plačių žandikaulių. Islandiečiai nutarė su jais užmegsti prekybos ryšius, bet kuomet šie atėjūnai, kuriuos islandiečiai pavadino „skraelingern", išgirdo subliaujant jautį, paliko visa ir baimės apimti pasileido atgal į jūrą.

Už keliolikos savaičių jie vėl sugrįžo, bet jau ne prekiauti, o kariauti ir įvyko pirmas

Europos ir Amerikos karas,

kuriame žuvo keliolika islandiečių. Islandiečiai, bijodami naujo antpuolio, nors pirmą kartą laimėjo, nutarė grįžti namon, nes nesitikėjo atsilaikyti neturėdami paspirties.

Grįždami atgal sutiko keletą kartų vietos gyventojus, gi Hark lande pavogė dargi du vaikus ir vežėsi su savimi. Šiedu vaikai jiems pasakė, jog jų kalba tėvas ir motina vadinasi — uvaegi ir vaetilldi, gi viršininkas vadinasi Avalldamon ir Valldidida.

Iš šių ir kitų užrašytų žodžių galima spėti, jog šiedu vaikai priklausė indėnu giminei, kuri kalbėjo panašia tarme, kokia kalbėjo Beothuki indėnai gyvenę dar Neuflande apie šešioliktą šimtmetį.

Kyla klausimas: kokias vietas šie pirmi kolonistai iš Europos pasiekė Amerikos kontinente?

Vieni tvirtina, pog vadinamas Helluland yra dabartinis Labratyrinėtojai — skaito Neufaundlanda, gi Vinland — Naująją Škotija. Tokios nuomonės laikosi Gustav Storm, Juozas Fišer ir kiti senesni istorikai. Bet danų geografas Hans Peder Steensby tvirtina priešingai ir ne be pagrindo. Jis sako, kad nuo Neufaundlando iki Naujos Škotijos keliaujant būtų reikėję nutolti nuo krantų gi vikingai vengdavo nuo pakrančių nutolti ir pačiame padavime apie tai nekalbame. Sulig šio danų geografo, islandičiai plaukė nuo Labradoro į pietų vakarus. Jie matė Neufaundlando pusiausalį ir jį pavadino per klaidą Lokio sala, nes apie jį nevažiavo, o jei būtų važiavę būtų įsitikinę, jog tai pusiausalis Markland yra pietrytinė Labrador dalis. Gi vieta, kur jie apsistojo su įlanka bus ne kas kita, kaip San Lorezo upės ištaka. Jie apsistojo į šiaurės rytus nuo dabartinio Quebec, truputį į rytus nuo didžiosios D'Orleano salos.

1006 m. Thorfinn Karlsefni su savo žmona Gudrid ir trijų metų sūnumi Snorri, kuris tokiu būdu skaitosi pirmas kūdikis gimęs Amerikoje iš europiečių tėvų, leidosi namon į Grenlandiją praleidęs žiemą dar Amerikos kontinente. 1007 m. sugrįžo Islandijon.

Apie tolimesnes ekspedicijas maža žinių težinoma bet tuos pačiuise Islandijos metraščiuose randame, jog 1347 m. pasiekė

Nukelta į 8-tą puslapį

A. Haris.

JŪS AMŽINAI GYVI

(Specialiai „A. L. Balsui")

Skiriu draugams,
išvykusiems į garbingą kovą.

Ten kur eina kova žūtbūtinė,
kur sprogsta dinamitas ir granatos.
Kur griuvėsiais, anglim ir pelenais
niekšai nuklojo žemę.
Kur gatvėse, kalnuos ir miškuos
kraujas žydi
— išvykot jūs, draugai,
drąsūs ir pasiryžę.

Išvykot jūs — keturi,
herojiškos dvasios
ir ŽMOGAUS pareigos vedami.
Išvykot ten,
kur Žmogų į laisvę einantį norėjo nužudyti;
kur žmoniškumą,
civilizaciją —
kultūrą bekylančią norėjo sunaikinti!
— išvykot jūs to viso ginti.

* * *

Ten, kur griuvėsių krūvos guli,
kur šypsosi juoda anglis,
aplaistyta raudonu krauju.
Kur krūvos suanglėjusių kūdikių lavonų
ir pelenais virtę žmogaus kaulai
kalba apie fašizmo niekšystę.
Kur brolių liejamas kraujas
įrodo laisvės kainą ir jos vertybę
— jūs, draugai, didvyriškai
aukojate savo kraują ir gyvybę.

Ir rodosi mes girdime,
kaip sprogsta granatos,
paleistos iš jūsų rankų,
kaip zvembia plieno kulkos.
Jūs dieną ir naktį mūsų vaizduotėje:
skaitlingoj milicijanų minioj
narsiai kovojantys,
kraujais apšlakstyti —
besišypsantys ir amžinai gyvi!

V. Montvila

VIENO LAIMĖ — PRAGAIŠTIS

Ateik. Ateik. Širdies gelmėj išseko
nelaimių sudrumstas šaltinis.
Į mano širdį veda meilės takas,
ir atvira visiems krūtinė.

Pasaulyje vistiek nebūsi vienas,
nes vieno laimė — pragaištis.
Taip atskelta viena nuo plieno
tamsoj užgęsta kibirkštis.

Gal būt, tu netikėsi mano žodžiams,
kaip aš jau netikiu kitų,
bet aš savęs dar viso neparodau
per pluoštą žodžių parinktų.

Ir žodžių aš nenoriu tau primesti —
tai prašymas įeit širdin,
per širdį teisingiau mane suprasi
ir būsi draugas su manim.

Ateik. Ateik. Aš draugo pasiilgau,
palikęs vienas tamsumoj.
Iš tamsumos į šviesą kelias ilgas,
mes eisim juo bendroj kovoj.

„Kultūra".

Dra. Adela Schuster de Itzcovich

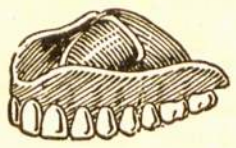

CHIRURGĖ DANTISTĖ

Blombavimas porcelana, auksu ir platina. Sudėjimas dantų pigiomis kainomis. Silpnų dantų pagydymo ir sustiprinimo specialybė. 30 metų profesionalės praktikos.

CORRIENTES 2791, 1-er piso, dep. I. U. T. 47 - Cuyo - 2494

PEINADOS "ENRIQUE"

Šioje lietuvio savininko lietuvaičių kirpykloje savo plaukus garbanuoja ir puošia visos lietuvaitės, kadangi darbas atliekamas moderniškiausiomis mašinomis prityrusių specialistų gražiai, naujoviškai ir ekonomiškai. Kuri lietuvaitė dar nėra Peinados "Enrique" krijentė būtinai pabandykite, o esame užtikrinti, kad ir savo draugėms šį adresą nurodysite:

DOMINGUEZ 524 PIÑEYRO

LAIVAKORTĖS
AR NORITE
KELIAUTI
EUROPON?

"MEDDA Ltda."
Sociedad Maritima y Comercial
502 Lavalle 502—Buenos Aires
Sucursal : SAN MARTIN 699, ROSARIO

LAIVAKORTĖS
AR NORITE
ATSIKVIEST
GIMINES?

PARDUODA LAIVAKORTES PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Korespondentai rašo

PAŽINKIME SAVO IŠNAUDOTOJUS

Montevideo. — Darbininką spaudžia ir išnaudoja ne vien stambiosios kompanijos, bet ir mažų dirbtuvių savininkai, kurių pastogėse mums lietuviams dažniausia tenka susitik ti.

Susitarę atidaro „fabriką" 5 - 6 savininkai prisimeta drau gais ir katru dirba, bet žiūrėkite, kad iš mūs išskaitytus mokesčius jie įneštų darbininkų ap draudos kason (Caja de Jubilaciones). Kiekvienas darbininkas privalo naudotis savo teisemis: patikrinti, ar įnešti išskai tymai į kasą. O jeigu tai nepadaroma, tat tuoj reikia kreiptis į savo profesinį sindikatą, kuris užtars.

Nė vienas darbininkas negyvenkime neįsirašę į savo draugų profesinį sindikatą!

A. Paupietis.

NEIŠEINA IŠ MADOS POPIERINĖS ORGANIZACIJOS

Berisso. — Kauniškiame žurnale „Jaunoji Karta", dešimtmečio numeryje (382) tilpo du paveikslai iš Berisso: St. Bogušo su panele Br. Rimavičiūte vestuvių ir atskirai St. Bogušo ir jo švogerio Alberto Rimavičiaus, kaipo „pirmųjų Berisso jaunalietuvių organizatorių".

Berissiečiai nieko nesako del paveikslų; tesigarsina jaunuoliai.

Bet tame pat numeryje tilpo ir St. Bogušo korespondencija, kurioje jis tikina, būk Berisse jau tikrai gyvuoja jaunalietuvių sky rius. Tik charakteringa, kad daugiau neminimas buvęs „mokytojas" Repečka, kurį londoniškis Špokas per jūrininką Jankauską jaunalietuvių steigėju pavadino. Mat Repečka viešai giriasi, kad jis tarnauja policijoj, nors, faktinai, tas tinginys gyvena iš išmaldų.

Boguša „Jaunojoj Kartoj" rašo, kad Berisso jaunalietuviams padeda Lietuvių Tautininkų Sąjungos skyrius ir mokytojas P. Čiučelis. Bet juk tautininkai prisidėjo prie „Vargdienio", neprisidėjusi grupė yra opozicijoje Pasiuntinybei ir eina su Pineiros savaitraščiu, nuolat šmeižiančiu Pasiuntinybę. Ar tai toks elementas sudaro jaunalietuvius? Kaip tat suderinama mokytojo P. Čiučelio rolė, bendradarbiaujant DULRo leidžiamame Pasiuntinybės organe „Išviene" ir talkininkaujant kliauginių tautininkų jaunalietuviuose? **Nejaugi po jaunalietuvių skraiste kuriasi opozicija?**

Berisse tik ką buvo suėję bendran darban visos lietuvių organizacijos ir draugijos: Bendrai minėjo Vilniaus gedulos dieną, bendrai (net sudarydamos specialį organizacijų komitetą) ruošdamos priėmimus DULRo pirmininkui p. R. Skipičiui. Bet jaunalietuvių niekur nesimatė. Jie gali pasirodyt tik „Jaunosios Kartos" puslapiuose, nes ten tam žurnalui svarbu pompa, o ne tikrovė. Rodos jau laikas pasibaigti popierinių „organizacijų" laikams, nes jų fabrikuotojai Gaučys su Janilioniu iš mūsų tarpo išvyko.

Ropė.

GERAI PASISEKĖ KULTURIEČIŲ VAKARAS

Montevideo. — Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos ruoštas vakaras spalių 22 d. š. m. Petro Žukelio kino - teatre praėjo triumfališkai. Mūsų šeimynų ir jaunimo prisirinko pilnas salionas. Visi linksmi, draugiški dalinosi įspūdžiais iš demokratiškos mūsų organizacijos parengimo.

Gyvomis gėlėmis, atneštomis ir paaukotomis draugų L. ir V. Džiugių pugliką papuošė drg. J. Babilius su mūsų jaunuolėmis Satigyte ir Šaukyte.

Deklamacijos buvo pritaikytos Lietuvos išeivių dvasiai. Mažytė **Birutė Kavaliauskaitė** įspūdingai padeklamavo **drg. Juliaus Jazausko** sueiliuotą **„Darius — Girėnas"** eilerašti, kuris publikai labai patiko.

„Naujosios Bangos" Teatro artistai gražiai suvaidino drg. Juozo Globio parašytą dramą **„Meilės Tragedija".** Visų vaidylų vardai tilpo pereitame „A. L. Balso" numeryje, išskyrus drg. Bronių Steponį, kuris pavadavo ne laiku nuo Jono Bijūno rolės atsisakiusį drg. A. Kairį. Reikia pripažinti, kad įsimylėjusio jaunikaičio rolei atlikti B. Steponiui konkurento Urugvajaus lietuvių kolonijos scenoj nėra, nes kito neteko matyti kuris vaidyboj turėtų tokią pavyzdingą dikciją ir aiškią ekspresiją. Taip pat žavėtinai vaidino O. Šumskienė, Puteikienė, Didienė ir kiti artistai.

Drg. Vincas Džiugis su žmona su taip gražiai sudainuota **„Karo Daina"** pilnai atitiko šių dienų besiartinančio karo atmosferai ir užkariavo publiką.

Šokiams griežė **Napoleono Budreikos** vadovaujamas orkestras. Draugiškoje nuotaikoje publika, kurios tarpe matėsi ponai Kanopai, Sejūnai su savo naujagimiu ir Matulevičius su žmonele neseniai grįžusia iš Lietuvos, linksminosi iki 4 val. ryto.

Urugvajaus Lietuvių Kltūros Draugijos Valdyba per šių žodžių autorių išreiškia savo didelę padėką gerbiamiems artistams, suvaidinto veikalo autoriui, L. ir V. Džiugiams, Birutei Kavaliauskaitei už deklamacijas ir visai gerbiamai publikai kuri malonėjo savo atsilankymu paremti šį rimčiausios mūsų kolonijos kultūros organizacijos parengimą, tuomi ją sustiprindami medžiaginiai ir moraliai. O „Argentinos Lietuvių Balsui" dėkoja už **veltui** darytą to parengimo reklamą.

Draugijos Korespondentas.

NEMOKAMAS DARBO BIURAS

jau visa metų eilė veikia prie „Argentinos Lietuvių Balso". Jokio atlyginimo neimame nei iš samdytojų ,nei iš ieškančiųjų darbo bei tarnybos. Tūkstančiai lietuvių yra gavę gerus darbus ir tarnybas per „Argentinos Lietuvių Balso" nemokamą darbo biurą. Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro kasdien. Darbo ieškantieji „A. L. Balso" telefonu ir patalpomis naudojasi nemokamai: **Independencia 2706, U. T. 45 - Loria - 1018.**

NUPIGINTOS KNYGOS

10 paveikslų albumų papuošimui ir dovanoms: Kipras Petrauskas, Alė Sidabraitė - Petrauskienė, Vincė Jonuškaitė - Zaunienė, Petras Oleka, Juozas Mažeika, Ipolitas Nagrodskis-Nauragis, Feliksas Vaitkus, Darius su Girėnu, Juozas Komaras ir samanotos bakūžės vaizdas, — visa serija kartu parsiduoda už **$ 1.00.**

Savanorių žygiai, Petro Rusecko parašyti Lietuvos neprikalusomybės karių atsiminimai. Daugybė paveikslų, žuvusių sąrašai, etc. Yra du tomai. Kiekvienas tomas „A. L. Balse" parsiduoda nupiginta kaina, būtent po $ 5.00 tomas.

Vedybos ir jų higijena, iš gydytojos Volkovos vertė D. Braziulis, 64 puslapiai. Šią knygutę turi perskaityti visi vyrai ir moterys, ypač vedusieji ir besirengią vesti. Lietuvoje ji kainuoja Lt. 1.50. „A. L. Balse" parsiduoda po **$ 1.00.**

Laiškai Giminėms: Broliui, sesutei, tėveliui, motinėliai, žmonelei, brangiausiems tėveliams ir t. t. eilėmis spausdintų laiškų su papuošalais **rinkinys iš 10 už $ 1.00.**

Provokatorius, garsiausio USA darbininkų rašytojo, Upton Sinklerio romanas, išleista dve jose knygose. Kiekviena knyga parsiduoda **po $ 1.00.**

Kelio į Vilnių Beieškant, Dalyvos parašytas istorinis - politinis - mokslinis veikalas, 191 pusl. Kaina $ 2.00. Laike nupiginimo parsduoda po **$ 1.50.**

Dieviškasis Maras, parašė J. Most, sulietuvino P. Pavilonis. Pusl. 28. Kaina **$. 0,30.**

Iš Buities Grabo, Antano Vilučio pirmas poezijos leidinys, 47 pusl. **$ 1.00.**

Laisvos Valandos, Dr. V. Kudirkos poezija. **$. 1.00.**

Naminė mūsė ligų platintoja ir Uodas Drugio Skiepintojas, ilius truota, 83 puslapiai. **$ 1,00**

Žodynas Lietuvių - Ispanų kalbos 150 puslapių, **$ 1.00.**

Žmonių Lyties Gyvenimas, 48 pusl. **$ 0.60.**

Sapnininkas, 128 puslapiai, **$ 1.00.**

Pinigus su užsakymais siųsdami adresuokite:

„A. L. BALSAS"
Casilla de Correo 303
Buenos Aires, Argentina

„Argentinos Lietuvių Balso" KALENDORIUS 1939 METAMS

jau ruošiamas spaudai. Jame ilps beletristikos, poezijos, mokslinių raštų ir platus informacijų skyrius. Dalis kalendoriaus bus pašvęsta supažindinimui su Pietų Amerikos valstybėmis. Bendradarbiai prašomi siųsti raštus dabar. Argentinos ir Urugvajaus lietuvių firmos prašomos priduoti savo skelbimus. „A. L. Balso" kalendorius 1939 metams bus dar įdomesnis negu pirmesnieji mūsų kalendoriai. Visiems 1939 metų „A. L. Balso" prenumeratoriams jis bus duodamas nemokamai, o taipgi išsiuntinėtas Lietuvon, į USA ir kitur, kur tik yra „A. L. Balso" prenumeratorių. Raštus ir skelbimus siųsdami adresuokite:

„A. L. Balso" Kalendorius,
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

Asmeniškai kreiptis Redakcijon: Independencia 2706. U. T. 45 — 1018.

Cía. Internacional de Viajes
San Martín 56 - Buenos Aires

Pigiausios laivakortės išvykimui ir giminių atsikvietimui parsiduoda Tarptautinėje Kelionių Kompanijoje. Taip pat parduodame laivakortes išsimokėjimui 6, 10 ir 15-kai mėnesių.

LEON FREYER

PRISIEKUSIS VERTĖJAS — TRADUCTOR PUBLICO N.
Lambare 1034 (alt. Corrientes 4600); U. T. 54 - 5415, Bs. As.
Buenos Aires universiteto patvirtintas prisiekusis lietuvių vertėjas, verčia ir tvirtina visokius dokumentus Argentinos ir Lietuvos teismų reikalams, Argentinos pilietybės išgavimo reikalui ir t. t. Duoda teisinius patarimus,, sutvarko ir tvirtina Lietuvos ir vietinius dokumentus, sulyg minimalio vyriausybės nustatyto tarifo.

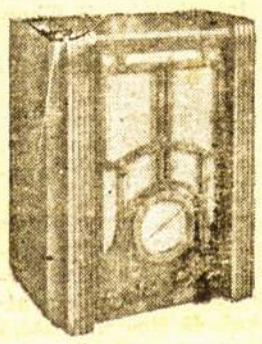

A. MUŠKETAS

Lietuvis radio technikas
Monaco 4423 (altura Sanabria 2700)
Villa Devoto — Buenos Aires
Fabrikuoja radio aparatus nuo mažiausio iki didžiausio. Vietiniam pasiklausymui beveik veltui, o kas nori girdėt Vokietiją, Prancūziją, Rusiją, Angliją ir Ispaniją — trumpųjų bangų aparatą pastatau į namus. — Taipgi sutaisau ir atnaujinu visokios aparatus, o taipgi kreipsitės kitur — pasiteiraukite čia. įvedu elektros instalacijas. Pirs negu

J. AUKŠTIKALNIS & B. EIDUKONIS

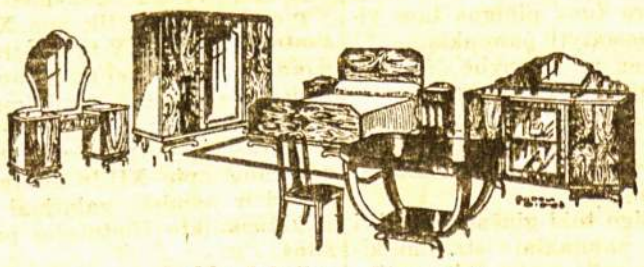

Baldų fabrikas „Lituania"
c. ENSENADA 141 —— SARANDI —— U. T. 22 - 5461
—— Baldų parduotuvė: ——
Av. MITRE 2843 —— AVELLANEDA —— U. T. 22 - 5699
Kuomet Jums ir Jūsų pažįstamiems bus reikalinga nusipirkti baldai valgomam, miegamam, salionui ar kitam kambariui, tai pirmiau negu nusipirksite kitur, būtinai pasiteiraukite **pas Aukštikalnį ir Eidukonį.** Moderniškiausi ir stipriausi baldai parduodami pigiausiomis kainomis, lengviausiomis sąlygomis ir savais kamionais dastatoma į visas Buenos Aires miesto dalis ir priemiesčius bei ūkius.

Jei nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis pas

Dr. A. Godel

KUR BŪSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS.
Tikro ir greito gydymo specijalistas

BLENORRAGIJA - TRIPERIS

Gydomas naujausiais francūzų ir vokiečių metodais
SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.
"X" Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.
Lietuviams pirmas patarimas veltui
Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542. Buenos Aires

DIDELĖ LIETUVIU POLIKLINIKA "ONCE"
Ę gydytojai specialistai asmeniškai aptarnauja valdininkus, darbininkus ir šeimynas.

Dėka mūsų išbandytai praktikai ligoninėse ir atsakomingumo garantuojame visišką išgydymą:
UŽDEGIMAI visuose apsireiškimuose — **staigūs** ir kroniški. **Išvalymas** šlapinimosi kanalų del patikrinimo visiško išgydymo. LYTINIS SILPNUMAS, sulyg naujausios gydymo sistemos. SIFILIS — visiškas išgydymas. ODOS LIGOS: Egzema. Kraujas. Viduriai. Užsinuodijimai. Rūgštumas. Kepenys. Plaučiai. Kataras. Širdis ir širdies ligos. REUMATIZMAS labiausiai kankinantis. MOTERŲ LIGOS: Kroniški tekėjimai. Neštumas. Sunkumai. GERKLĖ. Nosis. Ausys. Gerklės uždegimai. Tonsilų operacija be skausmo. HEMOROJUS. Aptinimai — pašalinami be skausmo, be operacijos ir nesutrugdant darbo dienų
Diatermija — X Spinduliai — Gydytojiška elektrizacija — Kraujo ir šlapumo ištyrimas
EKONOMIŠKI ABONEMENTAI — MOKESTIS RATOMIS
PATARIMAS $ 2,—, kolonijos nariams
Priėmimas: nuo 9 - 21 kasdien; šventadieniais ir sekmadieniais nuo 9 - 12

Rivadavia 2719 —— Buenos Aires

DIDELĖ LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA "PAVON"

DIREKTORIUS IR SAVININKAS
DANTŲ GYDYTOJAS N. KRUKAUSKAS
Dantis gydo ir taiso gydytojai specialistai, diplomuoti Argentinos universitetuose.

Plombos nuo $3. Balti dantys nuo $ 4. Dantys ir koronos iš 22 karatų aukso nuo $ 10. Kaučiuko dantys, porceliano koronos, aukso ir platinos plombos. Peržiūrėjimas ir traukimas **veltui,** jeigu dedami nauji dantys. Ilgametė garantija. **Priėmimo valandos:** nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 20 val. Tik 4 kvadros nuo Avenida Mitre. Priveža: tranvajai: Nr. 3, 17, 21, 22, 24, 29. Omnibusai S. A. T. I. A. 1, 3, 5, 7, 8,9 ir "Veloz".

AVENIDA PAVON 488 — PIÑEIRO - AVELLANEDA

Keliauk ir kviesk

SAVO ŠEIMĄ LAIVAIS

Gdynia - Ameryka

LINEAS

DE NAVEGACION S. A.

Sekantis išplaukimas į Santos, Rio, Victoria, Dakar, Boulogne, Kiel ir Gdynia

s/s „Kościuszko"

Lapkričio 19 d., 1938

PIGU

Kainos be kompetencijos

PATOGU

kabinos 2 asmenims

VALGIS

sveikas ir skanus.

Generalinis atstovas laivakorčių pardavimui: J. C. STEMPOWSKI

Sarmiento 470 Buenos Aires
U. T. 34 - 1474

Laivakortės išvykimui ir giminiu atsikvietimui parsiduoda

BANKUOSE IR TURIZMO AGENTŪROSE

PARDUODU CIGARETŲ, TAbako, popierio ir avalinės krautuvę tirštai lietuvių apgyventoje vietoje su visom prekėm ir įrengimu už pusę kainos. Kreiptis pas savininką: **Sr. R. Kapočius, Jaramillo 680, Avellaneda. (Altura: Mitre 200.** (416-19)

SIUVĖJAS J. ARLAUSKAS

Kviečia Barrakų lietuvius aplankyti jo siuvyklą, kur yra įvairus medžiagų pasirinkimas ir rūbai pasiuvami su garantija: c **California 1362.**

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI ATSILIEPKITE jaunai našlei vedybų tikslu norinčiai išvažiuoti. Tikyba ir turtas nesvarbu. Foto ir biografija būtinai. Atsakysiu tik į rimtus laiškus. **Lietuva, Klaipėda. Klaipėdos paštas iki pareikalavimo G. Naruševičienė.**

PETRO VAITONIO RESTORAnas Montevideo miesto centre, geriausioje ir patogiausioje vietoje. Švariai gaminami europiejiški ir vietiniai valgiai. Įvairūs gėrimai. Nakvynės. Mandagus ir greitas patarnavimas. Bilijardas, etc. ITUZAINGO 1261 — MONTEVIDEO, R. O. U. (417 - 24)

SIUVIMO AKADEMIJA

Anelė Zacharauskaitė. sav. calle Cachi 896, N. Pompeya. Siuvimo ir kirpimo mokytoja, 14 metų dirbusi Prancūzijoje, priima mokines patogiomis sąlygomis. Nebrangiai pasiuva kostiumus ,paltus ir sukneles.

PEINADOS "CASA MARY"

Maria Padimanskienė, savin. Daro visokius peinados, dirba permanentes su moderniškiausiomis mašinomis. Darbas atliekama specialiai. Ponios ir panelės prašomos persitikrinti, o būsit patenkintos:

Catamarca 1032, Bs. Aires
(3 kvadros nuo „A. L. Balso")

ŽEMĖS SKLYPAI PARSIDUOda labai geromis sąlygomis įvairiose Buenos Aires miesto dalyse ir priemiesčiuose. Kas nori pirkti, kreipkitės pas: **Sr. A. Židelis, Las Heras 737, Hurlingam, F. C. P.** (418 -)

PARSIDUODA ALMACENAS

pirkėjas nori sąlygomis, t. y. susu didele klijentela kokiomis lyg prekių balanso. Kas pirks, padarys Ameriką. Kreiptis pas savininką vietoje: calle Paraguay 2596, (kampas Valparaiso 2208), Puente Alsina. (419 - 22)

PARSIDUODA MŪRINIS NAmas labai pigiai. Gerai įrengtas, įvesta elektros šviesa ir visi patogumai. Graži lietuvių apgyventa vieta. Tartis vietoje: calle Itapiru 2022, Villa Castellina arba „A. L. Baslo" Redakcijoje. Dalis duodama išsimokėtinai. (419 - 22)

FOTO ANTONOFF

Lietuvis Fotografas
U. T. 22 -- Avellaneda -- 5552
ING. HUERGO 1144, D. SUD

RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ (PORtatil) parsiduoda labai geromis sąlygomis draugijai arba pavieniams korespondentams. Del sąlygų kreiptis „A. L. Balso" Redakcijon.

BIZNIERIAMS GERA PROGA!

Išsinuomuoja didelė vieta almacenui. Tartis c. Isleta 3810, (kam pas Balcarce), Valentin Alsina. (419 - 22)

VISUS TEISMŲ REIKALUS

kaip tai: Sužeidimus darbe. šeimų persiskyrimus ir kitus civilinius, kriminalinius ir komercinius dalykus pasekmingai atlieka **,Estudio Juridico Dr. Luis E. Cordeiro y Oscar A. Garzón, su Lietuvių skyriaus vedėjas F. Dombravas.** Pagelbsti Arg. pilietybės išgavime, daro ir išrūpina visokius dokumentus. (Nuo 10 - 12 ir nuo 16 iki 19 val.).

Tucuman 1475, piso 2 B, Bs. As.

SIUVĖJAS

EMILIO ŠINKAS

c. C. Calvo 2880

Dep. G. Bs. Aires.

Siuva paltus ir kostiumus vyrams ir moterims pigiai ir sulyg paskutinių madų.

Persitikrinkit!

NAUJAUSIOS MADOS

Puikūs paltai, dailūs kostiumai ir elegantiškos suknelės gražiausia siuvama tik pas

Modistę Danutę

Estados Unidos 1080 — Bs. Aires

Rosario lietuvių dėmesiui

DAKTARAS E. LEVINAS

Kalba lietuviškai

Diplomuotas Argentinoj ir Vokietijoj gydytojas, specialistas moterų ir vyrų ligų. Gydymas moderniškas ir nebrangus; ištyrimas su X spinduliais.

c. MITRE 923, Telefon: 3670

Rosario

AUKŠTOJI ŠOKIŲ STUDIJA

Tango, Foxtrot, Vals, Rumba Cubana, etc. Jūs išmoksite į kelias valandas su prof. Levickiu. Pamokos individualės ir kolektyvės. Priima šiokiomis ir švenčių dienomis. Mokestis ekonomiškas. 8 pamokos už $ 1.00.

RIVADAVIA 2237 U. T. 48-0137

Dr. S. Schavelson

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas, priima asmeniškai savo klinikoj. — Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai ir lenkiškai. — Priima nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto.

PUEYRREDON 936, Bs. Aires

SMŪLKŪS SKELBIMAI

TABAKAS

iš U. S. A., Turkijos ir Europos. Gilzės, popieris, laiškams blokai, rašymui medžiaga. Taip pat galima nusipirkt sapnininką ir lietuviškų knygų bei laikraščių. Asmeniškai kreiptis šiuo adresu:

Ladislao Laszkiewicz,
Av. L. N. Alem 1140 - Bs. Aires
U. T. 31 - Retiro - 8324

WOLFF ARENDAR & HIJO

Máximo Paz, Esq. S. Fé, Lanus O
U. T. 241 — Lanus — 673

Planai ir Leidimai

iš sostinės ir provincijos miestų valdybų leidimai išgaunami 10 dienų bėgyje.— Parsiduoda statybos medžiaga lengvais išsimokėjimais. — Mekaniška medžio dirbtuvė. — Pastatome namus kreditan iš savo medžiagos, įmokėjus 50%. — Pasiteiraukite be atidėliojimo.

ANILINA "COLIBRI"

nudažymui visokių medžiagų
Tepalas avalinei
"COLIBRI"

Dažo - Žvilgina - Konservuoja

KILNIOS SIELOS DRAUGUŽI, jeigu gyvenime neieškai turto, o tik švelnios sielos, kuri tave suprastų ir padėtų tau sukurti ramų šeimos židinį, rašyk našlei 38 metų, turinčiai 12 metų dukrelę. Tikyba ir tautybė nesvarbu. Foto būtinai. **Klaipėdos Paštas, Darbininkų Susivienijimo narės knygelė Nr. 2505 C. V. iki pareikalavimo.**

Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas

GALICIA 814 — PIÑEYRO
(Kampas Rivadavia)

Dantų gydymo konsultorija, kurioje atliekamas gerai darbas, pigiomis kainomis.

Priėmimo valandos:
nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

B. IVANAUSKAS

Angliškos medžiagos, paryžiškos mados, lietuviškas darbas — kiekvienam vyrui

užtikrina

turėti gražius, madnus, praktiškus ir ekonomiškus rūbus.

Užeikit pasiteirauti:

AVENIDA ALCORTA 3731
(Savi namai) N. P., Bs. Aires

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Cerrito 1493

Priima nuo 10 — 12 ir nuo 14 — 16 val. šeštad. iki 12 v.

U. T. 44 — 5243

Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatym numatytomis nedarbo dienomis bei Argentinos Respublikos svarbiausiomis šventėmis.

JONAS KRIŠČIŪNAS,

mūrinių namų statytojas:
Tabarė 6971, V. Lugano, Bs. As.

EDUARDO SADAUNINKAS

savo kamionu dastato į namus lietuvišką duoną, silkes, rusišką degtinę ir kitus maisto produktus: **Sarratea 2125 — Valentin Alsina.** U. T. 24 - 8139.

(353-76)

IGNO ŠIMKAUS

Baldų Dirbtuvė

Segurola 2519. U. T. 50-4986.- Gerai padirbtus baldus pirk visuomet pačioje dirbtuvėje, kurių gamybą kontroliuoja pats savininkas. Čia pirksi pigiai, nes nemokama jokiems tarpininkams nei „lujo". Prašau atsilankyti.

(413 -)

PINTUOJU NAMUS PIGIAI ir gražiai. Laišku arba asmeniškai kreiptis: **St. Majauskas, J. Jaures 790, Val. Alsina.**

(412 - 15)

P. P. KUBILIAI

nupirko ir pagerino almaceną, **. Chile 2102, Villa Castellina.** Lietuviai, palaikykite savuosius, kurie teikia pirmos rūšies prekes patogiomis sąlygomis. (414-17)

AKUŠRĖ EUROPIETĖ

Filomena Beneš Bilek

Diplomuota Pragos ir Buenos Aires universitetuose. Speciale pagalba gimdančioms. Neštumas, skuboti atsitikimai. Šlapuno analizis, blenoragia, nereguliarės menstruacijos. Moterims lietuvėms numažintos kainos. Pasitarimų valandos nuo 7 iki 21 ir sek madieniais. Trys kvadros nuo Constitución aikštės.

Lima 1217, U. T. 23-3389 Bs. As.

JUSTINAS VAIČIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus.

Pavon 1020, Piñeyro

(Taipgi gaunamas Balsas)

BYLAS TEISMUOSE VISUOMET LAIMI

ADVOKATO Dr. JULIO H. CASTILLA

Juridinių ir Komercinių Reikalų Studija

SUIPACHA 536. U. T.: 35—1680, BS. AIRES

Veda civilines, komercines ir kriminalines bylas visuose teismuose. Išieško palikimus ir skolas. Išreikalauja darbininkams kompensacijas už sužeidimus ir už paliuosavimą iš darbo, pasiremiant Įstatymu 11.729. Patarimai veltui

SKYRIUS: Calle 8 Nr. 1334, U. T.: Paz 1955, La Plata

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

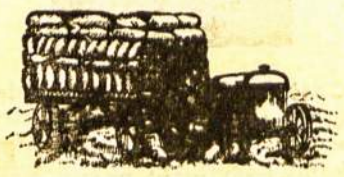

Įteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygutę be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygučių (guias) ir veltui suteikia darbą savo mokiniams, kurie to pageidauja.

PILNAS KURSAS $ 50.-
U. T. 21 - 0265

Calle VIEYTES 1780 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aires

Atvykus

iš provincijos su reikalais arba keičiant tarnybas, geriausia apsistojimo vieta ir švarios, pigios nakvynės prie

Argentinos Lietuvių Balso

INDEPENDENCIA 2706 — ——— BUENOS AIRES

U. T. 45 — Loria — 1018

Visos informacijos veltui

Šimtai lietuvių kas mėnesis gauna darbus per „Argentinos Lietuvių Balsą", nieko nemokėdami už mūsų Darbo Biuro patarnavimą. Savo tarnybomis nepatenkinti, per „A. L. Balsą" visuomet susiranda geresnius darbus. Priveža iki durų iš Retiro tranvijai 46, iš Constitución 58 tranvijus ir 58 omnibusas, iš Plaza Mayo kolektyvas 69 ir kiti autobusai, tranvijai bei kolektyvai.

J. SUDNIUS & D. REALE

Savo fabrike išmokina važinėti autu, paruošia mekanikus, padeda surasti tarnybas savo mokiniams.

CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES

U. T. 61 — Corrales — 1524

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

APTARNAUJAMAS GYDYTOJAIS SPECIALISTAIS

1) Šlapumo analizai ligos pažinimui.
2) Analizai Wassermann, seilių ir t. t.
3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
4) Odos ligos: Egzema, plėtmai, plaukai .
5) Hemoroydes: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonsilai.
8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.
13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

APLANKYKITE MŪSŲ KONSULTORIJĄ IR PAŽINKITE NAUJOVIŠKĄ BŪDĄ GYDYMO

PATARIMAI IR ANALIZAI VELTUI
nuo 9 — 21. Sekmiadieniais nuo 9 — 12 val.

PILNAS IŠGYDYMAS $ 40, MOKANT $ 5 SAVAITEI
Ekonomiški abonementai ratomis.

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

KRONIKA

ADV. R. SKIPITIS PASIDALINO NUOMONĖMIS SU VISUOMENĖS VEIKĖJAS

Pereitą penktadienį, 21 - X - 38 adv. R. Skipičio kviesti Pasiuntinybėn atvyko ALOS Tarybos nariai ir šiaip įvairių visuomenės grupių veikėjai bei spaudos atstovai, viso apie 50 žmonių. Konferencija tęsėsi nuo 20 su puse iki 24 valandos. DULRo pirmininkas p. R. Skipitis kalbėjo apie įspūdį, kuris susidaro gyvenant Kaune ir tėmijant Argentinos lietuvių veikimą. Palietė kultūros, tolerancijos, mokyklų, spaudos ir organizacijų savitarpio bendradarbiavimo klausimus.

Iš dalyvių ėmę žodį kalbėjo Stalioraitis, Norkus, Padvalskis, Usonis, Ryselis, Adomonis,, Galbuogis, Baltušninkas, Jokubauskas, Ryselienė, Šimkūnas, Skrandžius, Aniulis ir kt. Pasiginčyta gana „parlamentariškai". Pirmininkavo ALOS Tarybos pirmininkas pirmasis Pasiuntinybės sekr. B. Blaveščiūnas, sekretoraivo mokytoja E. Ryselienė. Užbaigiamąjį žodį tarė DULRo pirmininkas adv. R. Skipitis.

Jeigu Kaunas į mūsų kolonijos reikalus pažvelgs iš esmės ir faktais paanalizuos „skambius klausimus", tat taps išgriauta toji „kiniška nesusipratimų siena".

— **S. L. Arg. 4 skyriaus** visuotinas narių susirinkimas įvyks 30 - X - 38, 15 val. Servet 1282. Bus nominuojami kandidatai į C. V. 1939 metams.

ADV. SKIPITIS APLANKĖ REDAKCIJAS

Spalių 20 d. š. m. Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkas adv. R. Skipitis padarė vizitus Argentinos lietuvių laikraščių redakcijoms. „A. L. Balse" gerb. svečias susipažino su tvarkingai vedamu Redakcijos ir Administracijos darbu, su archyvais, biblioteka, laiškų skaitytojams persiuntimo sistema ir skaitlingų bendradarbių vardais. Pasikeitus nuomonėmis, p. Skipičiui tapo įteikta šių ir pereitų metų „A. L. Balso" komplektai, mūsų laidos kalendoriai ir parodyta mūsų kultūrinio veikimo paveikslų kolekcija. Šia proga parodyti vietiniai dienraščiai, palankiai parašiusieji apie Argentinos lietuvius „A. L. Balso" dešimtmečio minėjimo proga.

ŠĮ SEKMADIENĮ MOKYKLŲ PARENGIMAS

„Tumo - Vaižganto" v. I ir II kompl. lietuvių mokyklos š. m. spalių mėn. 30 dieną 15 val. salione „Jose Verdi" Almirante Brown 736, Pasaulio Lietuvių Sąjungos ir DULR pirmininko Pono adv. R. Skipičio pagerbimui, kuris tars savo malonų žodį mūsų mažyčių auklėjimo reikalu, rengia labai įdomų popietį — spektaklį. Programa įdomi ir įvairi.

Šeimynos ir pavieniai, paremdami mūsų mažuosius, prašoma skaitlingai atsilankyti.

— **Elena Starkaitytė - Gurklienė** 3 - X - 38 išvyko apsigyventi Lietuvon. Drauge išsivežė savo 6 mėnesių amžiaus sūnelį Alfonsą. Kaip žinoma, šiemet Argentinoje mirė jos vyras Kajetonas Gurklis, del to išvyko apsigyventi pas savo tėvelius Utenos apskritin. Savo „A. L. Balsą" persivedė Lietuvon, kad sekti savo sūnaus gimtinės gyvenimą.

SVEIKINIMAI IR IŠKARPOS DEŠIMTMEČIO PROGA TEBEPLAUKIA

Drauge su naujomis prenumeratomis ir knygų užsakymais tebeplaukia pasveikinimai „Argentinos Lietuvių Balsui", mūsų laikraščio dešimtmečio sukaktuvių proga. Dauguma jų, kuriuose iškeliamos naujos mintys, sulyg galimybės bus talpinta „A. L. Balso" skiltyse.

Jau esame surinkę didelę dienraščių ir savaitraščių kolekciją kuriuose tilpo „Argentinos Lietuvių Balso" dešimtmečio sukaktuvių paminėjimas. Esame dėkingi draugams už prisiunčiamas iškarpas, su pažymėjimu laikraščio vardo ir datos. Kuomet bus surinkta visos recenzijos, paskelbsime, kad visas lietuviškas pasaulis matytų, kiek daug gražios propagandos geram Argentinos lietuvių darbininkų vardui padarė kulturingas ir lietuviškas mūsų darbo dešimtmečio minėjimas.

LIETUVIŲ CENTRAS IEŠKO JURIDINIŲ TEISIŲ

Visuotiname Lietuvių Centro narių susirinkime 23 - X - 38 pirmininkavo A. Arlauskas, sekretoriavo St. Džiugis. Iš svarbesnių nutarimų yra šie: L. Ryselio parašyti d-jos „Lietuva" ir Lietuvių Centro istoriniai bruožai išklausyti ir patvirtinti. Juos L. C. sekretorius J. Gučas perskaitys laike arbatėlės, ruošiamos L. C. patalpose adv. R. Skipičio pagerbimui šį sekmadienį, spalių 30, 1938. Dalyvauja Lietuvių Centro ir d-jos „Lietuva" nariai su draugais, teatro „Vilties" kolektyvas, L. C. Sporto Sekcijos valdyba, Dr. J. Basanavičiaus mokyklos mokiniai su tėvais ir kiti Lietuvių Centro draugai.

Išklausytas J. Rudaičio raportas ir pavesta jam rūpintis juridinio asmens teisių išgavimui Lietuvių Centrui.

Kadangi Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras yra pažangiosios lietuvių visuomenės sukurtas, tat jo nariai remia ir Ispanijos liaudies kovą už savo teises. Nutarta sueiti į artimesnį kontaktą su Ispanijos liaudies vyriausybei gelbėti komitetu, Piedras 80, gaut aukų lapų ir parengimo pelno dalį skirti. Reikia manyti, kad įsišokusieji vienų plakatų leidėjai turės pakankamai pilietinio padorumo atšaukti šmeižtus prieš buvusį konsulą Skinkį, kuris nėra prisidėjęs prie lėšų panamų, o vieton jo paminės provokatorių Šalčių ir kitus lėšų dorotojus. Tada bus galima patikėti jų nuoširdumui.

Lietuvių Centro sportininkai „Argentinos - Lituanos turi tris futbolo komandas ir savo aikštę. Rungiasi kas savaitė su įvairiomis vietinėmis komandomis.

Report.

SUSIVIENIJIMIEČIŲ PIKNIKAI

Šiemet Susivienijimas Lietuvių Argentinoje pats pirmutinis suruošė lietuvišką pikniką. Prisirinko apie 300 žmonių Villa Diamante pušynan ir jaukioje nuotaikoje praleido pereitą sekmadienį.

Šį sekmadienį S. L. Arg. įvyks antras piknikas toje pačioje vietoje. Kitais sekmadieniais taip pat susivienijimiečiai pabandys ištraukt tautiečius iš namų pušynan, kad gražiai praleisti sekmadienius.

ATIDARĖ DIDELĮ KNYGYNĄ

Vladas Leskevičius, turintis popieros, tabako ir smulkių prekių parduotuvę Av. Leandro N. Alem 1138, Bs. Aires, greta tos vietos, t. y. **Av. L. N. Alem 1140** atidarė didelį, moderniškai įrengtą knygyną. Ten galima gauti ir lietuviškų knygų: Abi „Provokatoriaus" dalis, „Vedybos ir jų Higiena", Lietuvių Ispanų kalbos žodyną, Sapnininką ir kt.

GILIĄ UŽUOJAUTĄ reiškiame Kazimierui ir Valerijai Dudams skaudaus liūdėsio valandoje, jų sūnui Albertukui mirus.

Bronius ir Barbora Jutai.

— **DULRo pirmininkas adv. R. Skipitis** 24 - X - 38 aplankė Tumo-Vaižganto vardo mokyklos pirmąjį komplektą, o 25 - X - 38 — Tumo-Vaižganto vardo mokyklos antrąjį komplektą.

— **P-lė Ona Martinėnaitė** 22 - X - 38 sukūrė šeimos židinį ištekėdama už Lenkijos piliečio. Buvusiai „Vilties" ir „Liaudies Teatro" scenos darbuotojai linkime laimingo šeimyninio gyvenimo. Jaunavedžiai persikėlė gyventi į savus namus, Villa del Parque.

— **Pranas Veteikis,** Juozas Budrevičius ir dar keli lietuviai statosi savo namus tirštai lietuvių gyvenamame Buenos Aires miesto rajone Villa Lugano. Gas paras Alejūnas jau baigė statytis gražius mūro namus.

— **Dariaus ir Girėno** vardo lietuvių mokyklą 19 - X - 38 aplankė DULRo pirmininkas adv. R. Skipitis, pirmojo Pasiuntinybės sekretoriaus lydimas. Paklausinėjo mokinius ir mokines, pasikalbėjo ir apžiūrėjo prie šios mokyklos esantį neturtingų mokinių bendrabutį.

— **Reikalinga siuvėja** kad ir tik ką atvykusi iš Lietuvos: c. Jorge Chaves 3135, Val. Alsina.

— **Kas turite** altiekamus „A. L. Balso" numerius 342 ir 351 — prašome atsiųsti Redakcijai, būsime dėkingi.

LIETUVAITĖS PAVEIKSLAS URUGVAJAUS SPAUDOJ

Montevideo. — Labai malonu, kad jaunosios Urugvajaus lietuvių kartos atstovai karts nuo karto su pagarba minimi urugvajiečių spaudos puslapiuose. Štai socijaliniame skyriuje Montevideo dienraštis „El Diario" 14 - X - 38 pałalpino „Esba" fotografijos savininkų pp. Bartninkaičių dukterę Hortencijos Bartninkaičiūtės paveikslą, jos 6 metų amžiaus sukaktuvių proga.

Hortencija Bartninkaitytė

Minėtoji jaunuolė dabar lanko urugvajiečių mokyklą. Vėliau ji eis anglų mokyklon. Jos tėvelių rūpesčiu mažytė Hortencija pradedą mokytis baleto meno.

Cerros Pilietė.

AR KOLUMBAS ATRADO?

(Atkelta iš 5-to puslapio)

Islandijos pakrantes laivas su aštuoniolika vyru įgulos, kurie buvo nuvykę į Markland bet atgal grįždami paklydo ir vieton pasiekti Grenlandiją — pasiekė Islandiją.

Iš vėlesnių laikų nieko nežinoma ir Amerika virsta kolonizacijos ir emigracijos kraštu jau tik po Kolumbo atradimo. Tokiu būdu, pradedant nuo XIV-to šimtmečio iki Kolumbo kelionės Amerika vėl buvo pamiršta ir todėl garbė pilnai tenka Kolumbui, nes po jo kelionės jau niekas nepamiršta Amerikos.

Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkas adv. R. Skipitis 15-X-38 buvo pagerbtas Lietuvos Pasiuntinybėje. Šale garbės svečio stovi aukštasis Liet. Pasiuntinybės personalas su min. J. Aukštuoliu pryšaky, Latvijos min. Dr. P. Olinš, Estijos konsulas p. Gutmanas, organizacijų valdybos ir spaudos atstovai.

— **Veronika Balčiūnienė** 24 - X - 38 iš Buenos Aires išvyko pas savo vyrą Jurgį Balčiūną, kuris jau pora metų randasi ligoninėje „Transito", Kordoboje.

— **Buenos Aires lietuvaitės** moksleivės Nelė Sinkevičiūtė, Genė ir Bruna Paulauskaitės „Sono Films" kompanijos pakviestos dalyvavo kaipo statistės filmoje „Viejo Doctor" ir „Senderos de Fe".

— **Baldų dirbtuvei** reikalingas mokinys. Kreiptis „A. L. Balso" Redakcijon.

— **Ką pasakoja** iš Lietuvos grįžusios Urugvajaus lietuvaitės — tilps sekančiame numeryje. Taip pat — Pirmoji baltųjų kolonija Urugvajuje.

— **S. L. Arg.** 2 sk. visuotinas narių susirinkimas nominavimui kandidatų į C. V. įvyks šį sekmadienį, 30 - X - 38, 13 val. c. J. Jaures 790, Val. Als.

— **General Motors** greit pradės dirbti 1939 metų „Chevroletus". Bus imama keli šimtai naujų darbininkų, arba pašaukti ten pirmiau dirbusieji. USA grįžo darban 35.000 chevroletininkų.

— **Pranas Barodica** su žmona ir dukra 8 - X - 38 japunų laivu išvyko apsigyventi Šiaurinėn Amerikon. Greitu laiku rengiasi vykti taip pat General Motors fabrike dirbantis Liatukas su žmona. Kaip išvykusieji, taip ir šie prieš karą yra gyvenę Šiaurinėje Amerikoje.

— **Sunkvežimio šoferis,** neseniai atvykęs iš Lietuvos, ieško bile vietos. Klaust: Jonas Šaltis, „A. L. Balso" Redakcija.

— **Namų ruošos darbininkų** organizavimosi klausimu „A. L. Balse" jau daug kartų buvo rašoma. Dabar tapo priversti įdėt tuo klausimu straipsnį ir tie, kurie privačiai tauzina, kad tarnaitės titulas yra pažeminimas. Kartojame: Namų ruošos darbininkai, dėkitės savo profesinėn sąjungon ir bendrai su visomis dirbančiomis masėmis kovokite už darbininkų apsaugos įstatymą 11.729!

— **Povilas Rindzevičius** 15 - X - 38 tapo operuotas ligoninėje „Pasteur", Montevideo. Draugai, aplankykite.

PAŠTO DĖŽUTĖ

Gauti ir persiųsti laiškai: Tadui Čelkiui, Juozui Lekstučiui, Stepui Valašinui, Juliui Sebeckiui, Simui Viskontui, Lucijai Trajackaitei, Stasiui Urbai, Julijai Giebaitei, Boliui Dalinkevičiui, Elzei Valašinienei, Valerijai Melkūnienei (2), Petrui Kurapkai, Jadvygai Kučinskienei, Petrui Šaučiūnui, Kostui Čelkiui, Aleksandrui Legeckui, Juozui Radzeviiui, Jonui A. Kiliui, Monikai Čarneckienei, Jonui Lašui.

Redakcijoje randasi: Antanui Matulaičiui, Vincui Prielgauskui Ambrazui Tamulynui, Justinai Kindurytei, Juozui Banioniui, Juozui Mališauskui, Juozui Pundžiui, Vincui Balvai, Antanui Žemaičiui, Juozui Taškūnui, Antanui Angelskui, Jonui Zarauskui, Vladui Rumskui, Vaclovui Gineikai.

Genė Paulauskaitė taipgi dalyvauja „Jose Verdi" teatro scenoje 6 - X - 38 — meninin-kams pagerbiant adv. Skipitį.

MAŽO FORMATO PIANINAS puikiausiose sąlygose parsiduoda labai pigiai išsimokėtinai: c. Mexico 2532, dep. 1, Bs. Aires.

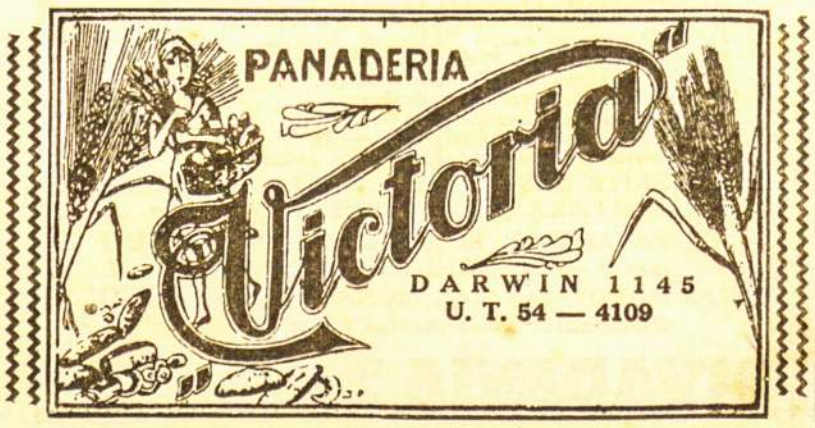

MODERNIŠKA VISŲ LIGŲ KLINIKA

BENDROJI KLINIKA: Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai. Galvos skundėjimai. Reumatizmas. Gemorojos.
PLAUČIŲ LIGOS: Kosulys aštrus ir kroniškas bronkitas. Astma. Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito ,menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.
VENRINĖS LIGOS: TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujausiais metodais. SIFILIS: 606—914. Odos ir kraujo ligos
MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS
Patarimai $ 3. Mėnesinis abonenas nuo $ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmad. nuo 9 iki 12 val.
Kalbama: rusiškai ir vokiškai.
Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.
Suipacha 28 Buenos Aires